

Studiu de oportunitate pentru delegarea serviciilor de operare CMID si ST

Continut

Abrevieri	4	
1.	DATE GENERALE	7
1.1	Autoritate contractanta _____	7
1.2	Obiectul studiului de oportunitate _____	7
1.3	Scopul studiului de oportunitate _____	7
1.4	Prezentarea judetului Covasna _____	7
1.5	Analiza legislatiei _____	9
1.5.1	Legislatia de mediu _____	9
1.5.2	Legislatia primara si secundara a serviciilor de salubritate _____	9
1.5.3	Legislatia conexa _____	10
1.6	Serviciul de salubritate _____	11
1.6.1	Organizarea si functionarea serviciului de salubritate _____	11
1.6.2	Operatorii serviciului de salubritate _____	14
1.6.3	Utilizatorii serviciilor publice _____	15
1.6.4	Regulamentul Serviciului de salubritate a localitatilor - Ordinul ANRSC nr 110/2007 _____	15
1.6.5	Caietul de Sarcini cadru al Serviciului de salubritate a localitatilor - Ordinul ANRSC nr 111/2007 _____	16
1.6.6	Contractul de prestare a serviciului de salubritate a localitatilor – Ordinul ANRSC nr. 112/2007 _____	17
2.	SERVICIUL PUBLIC DE SALUBRIZARE	18
2.1	Prezentare generala _____	18
2.2	Colectare si transport deseuri menajere si asimilabile _____	18
2.3	Depozitarea/ tratarea/ selectia deseurilor colectate _____	19
3.	ORGANIZAREA SISTEMULUI ACTUAL DE SALUBRIZARE	22
3.1	Organizarea si functionarea serviciului de salubritate _____	22
3.2	Concluzii privind sistemul actual de salubritate si depozitare _____	27
4.	ANALIZA SI SELECTIA ALTERNATIVELOR	28
4.1	Identificarea nevoilor de salubritate/ depozitare _____	28
4.2	Actiuni necesare din punct de vedere legal _____	30
4.3	Tarifele pentru serviciul de colectare/ transport/ depozitare deseuri menajere de la populatie _____	31
4.3.1	Baza legala si metodologia pentru tarifele la deseuri. _____	31
4.3.2	Evolutia prezumata a tarifelor _____	31
4.3.2.1	Evolutia prezumata a tarifelor pentru colectarea deseurilor _____	32
4.3.2.2	Evolutia prezumata a tarifelor pentru tratarea si eliminarea deseurilor _____	34
4.3.3	Stabilirea, ajustarea sau modificarea tarifelor de management al deseurilor _____	35
4.3.4	Plata serviciilor _____	36
4.3.5	Veniturile CMID _____	36
4.4	Alternative privind functionarea serviciului de salubritate _____	36
4.5	Fundamentarea necesitatii si oportunitatii concesiunii serviciului de operare CMID si ST _____	37
4.6	Recomandari privind delegarea de gestiune a serviciului de operare CMID si ST _____	39
5.	MOTIVATIA ECONOMICO–FINANCIARA, SOCIALA SI DE MEDIU	41
5.1	Motive de ordin economico–financiar _____	41
5.2	Motive legate de protectia mediului _____	43
5.3	Motive de ordin social si institutional _____	46

6.	RISCURI (Conform HG71/2007)	48
7.	CONCLUZII SI RECOMANDARI	52

Anexe 54

Anexa A. Evolutia tarifelor de colectare	55
Anexa B. Evolutia tarifelor de depozitare	60
Anexa C. Planul de crestere al tarifelor de depozitare la CMID	66
Anexa D. Veniturile CMID (mii lei)	68
Anexa E. Continutul contractelor de delegare a gestiunii pentru serviciile de salubritate	70

Tabele

Table 1.1: Statistica intreprinderilor	8
Table 2.1: Evolutia prognozata a cantitatii de deseuri menajere generata/colectata	18
Table 2.2: Situatiile depozitelor necoforme in judetul Covasna	20
Table 2.3: Venituri CMID, altele decat cele din depozitare	21

Figuri

Figura 1.1: Organizarea serviciilor de salubritate	12
Figura 3.1: Structura Institutională existenta in Judetul Covasna (include si viitorul operator CMID)	24
Figura 3.2: Structura contractuală viitoare	25

Abrevieri

AC	Autoritate contractanta
ACIS	Autoritatea pentru Coordonare a Instrumentelor Structurale
ADI	Asociatie de Dezvoltare Intercomunitara
AM	Autoritate de Management
AM POS Mediu	Autoritatea de Management pentru POS Mediu
ANAR	Administratia Nationala "Apele Romane"
ANPM	Agentia Nationala pentru Protectia Mediului
ANRSC	Autoritatea Nationala de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilitati Publice
APMCV	Agentia pentru Protectia Mediului Covasna
ARMSB	Agentia Regionala pentru Protectia Mediului Sibiu
AT	Asistenta tehnica
CE	Comisia Europeana
CE DG Regio	Directia Generala Politica Regionala, Comisia Europeana
CE DG Environment	Directia Generala Mediu, Comisia Europeana
CJ	Consiliul Judetean
CJMCV	Comisariatul Judetean de Mediu Covasna
CS	Caiet de sarcini
CSNR	Cadru Strategic National de Referinta
DTAC	Documentatie tehnica pentru obtinerea autorizatiei de constructie
EIM	Evaluarea impactului asupra mediului
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regionala
FIDIC	Fédération Internationale Des Ingenieurs Conseils
GNM	Garda Nationala de Mediu
ICP	Indicatori cheie de performanta
IFI	Institutii Financiare Internationale
IID	Intretinere, inlocuire si dezvoltare
IP	Indicatori de performanta
MAI	Ministerul Administratiei si Internelor
MFP	Ministerul Finantelor Publice
MML	Mott MacDonald Limited
MMP	Ministerul Mediului si Padurilor
MS	Ministerul Sanatatii

OI	Organism intermediar
OI POS Mediu SB	Organismul Intermediar POS Mediu Sibiu, Regiunea Centru
O&M (O&I)	Operare si Mentanata
ONG	Organizatie non-guvernamentala
OR	Operator Regional
PA	Plan de Actiune
PND	Planul National de Dezvoltare
POS Mediu	Programul Operational Sectorial de Mediu 2007-2013
PR	Relatii Publice
SF	Studiu de fezabilitate
SGACV	Sistemul de gospodarire a apelor Covasna
SMID	Sistem de Management Integrat al Deseurilor
SSM	Sanatate si securitate in munca
UAT	Unitate administrativ-teritoriala
UE	Uniunea Europeana
UIP (PIU)	Unitate de Implementare a Proiectelor

1. DATE GENERALE

1.1 Autoritate contractanta

Autoritatea contractanta pentru angajarea operatorului este: **Consiliul Judetean Covasna**

1.2 Obiectul studiului de oportunitate

Obiectul prezentului studiu de oportunitate este fundamentarea optiunii privind modul de gestionare a serviciului public de salubritate pentru urmatoarele activitati pe teritoriul judetului Covasna:

- depozitarea controlata a deseurilor municipale in Centrul de Management Integrat al Deseurilor (CMID) rezultat in urma investitiei realizate prin POS Mediu 2007-2013
- administrarea CMID;
- sortarea si valorificarea deseurilor municipale la CMID;
- compostarea deseurilor si valorificarea compostului
- administrarea Statiei de transfer de la Tirgu Secuiesc
- transportul deseurilor municipale de la Statia de transfer si CMID

1.3 Scopul studiului de oportunitate

Studiul de oportunitate are drept scop:

- fundamentarea optiunii de delegare a gestiunii serviciilor publice pentru activitatile prezentate mai sus
- prezentarea fezabilitatii optiunii de delegare a gestiunii si a aspectelor de tarificare a serviciului
- motivarea economica, sociala si de mediu a optiunii alese de delegare a serviciului
- identificarea si repartitia intre parti a riscurilor si/sau eliminarea acestora

1.4 Prezentarea judetului Covasna

Judetul Covasna se gaseste in centrul Romaniei, la curbură Carpatilor si are ca vecini judetele Brasov, Buzau, Vrancea, Bacau si Harghita. Resedinta administrativa a judetului este orasul Sfantu-Gheorghe, situat pe malul drept al Oltului.

Judetul are o suprafata totala de 3,710 km². Teritoriul judetului este situat in interiorul arcului Carpatilor Orientali, pe cursul superior al raului Olt si in bazinul Raului Negru.

Conform datelor provizorii a recensământului din 2011, populația județului Covasna era de 206,261 locuitori. Structura etnică se prezintă în felul următor: unguri (73.6%), români (22%), romi (4%), germani (0.05%) și alte naționalități (0.35%).

Datele statistice arată că majoritatea populației locuiește în mediul rural (52.4%), în timp ce în mediul urban locuiește un procent de 47.6%.

Din punct de vedere administrativ, județul cuprinde 2 municipii (Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc), 3 orașe (Covasna, Baraolt și Intorsura Buzăului), 40 comune și 123 sate. Reședința județului se află la Sfântu Gheorghe.

În județul Covasna în anul 2008 activau 4.591 de societăți comerciale, majoritatea având forma juridică societate cu răspundere limitată.

Table 1.1: Statistica întreprinderilor

	2006	2007	2008
Total societăți comerciale, din care:	4.121	4.428	4.591
Micro-întreprinderi (0 -9 angajați)	3.525	3.809	3.962
Întreprinderi mici (10 – 49 angajați)	470	484	505
Întreprinderi medii (50 – 249 angajați)	108	120	108
Întreprinderi mari (peste 250 angajați)	18	15	16

1.5 Analiza legislatiei

In prezent activitatea de salubritate din Romania se desfasoara in conformitate cu prevederile actelor normative prezentate in continuare.

1.5.1 Legislatia de mediu

- **Legea 211 din 2011** privind Regimul deșeurilor. (Monitorul Oficial Nr. 837 din 25 noiembrie 2011)

Aceasta lege stabilește măsurile necesare pentru protecția mediului și a sănătății populației, prin prevenirea sau reducerea efectelor adverse determinate de generarea și gestionarea deșeurilor și prin reducerea efectelor generale ale folosirii resurselor și creșterea eficienței folosirii acestora
- **Hotărârea Guvernului nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor** (Monitorul Oficial nr. 394 din 10.05.2005), cu modificările și completările ulterioare - stabilește cadrul legal pentru desfășurarea activității de depozitare a deșeurilor, atât pentru realizarea, exploatarea, monitorizarea, închiderea și urmărirea postînchiderea a depozitelor noi cât și pentru exploatarea, închiderea și urmărirea postînchiderea a depozitelor existente;
- **Ordinul Ministerului Mediului și Gospodării Apelor nr. 95/2005 privind stabilirea criteriilor de acceptare și procedurilor preliminare de acceptare a deșeurilor la depozitare și lista națională de deșeuri acceptate în fiecare clasă de depozit de deșeuri** (Monitorul Oficial nr. 194 din 8.03.2005) - aprobă normele tehnice privind procedurile preliminare de acceptare a deșeurilor, criteriile de acceptare a deșeurilor și lista națională de deșeuri acceptate pentru fiecare clasă de depozit;
- **Ordinul Ministerului Mediului și Gospodării Apelor nr. 757/2004 pentru aprobarea Normativului tehnic privind depozitarea deșeurilor** (Monitorul Oficial nr. 86 din 26.01. 2005), completat și modificat prin Ordinul nr. 1230/2005 (Monitorul Oficial nr. 1101 din 7.12.2005) - aprobă normele tehnice privind depozitarea deșeurilor, construcția, exploatarea, monitorizarea și închiderea depozitelor de deșeuri și reglementează pretratarea/ tratarea levigatului de la depozitele de deșeuri în concordanță cu actele juridice în vigoare privind calitatea apei;
- **Hotărârea Guvernului nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase** (Monitorul Oficial nr. 659, din 5.09.2002) - reglementează păstrarea de informații privind gestionarea deșeurilor, inclusiv colectarea, transportul, depozitarea temporară, re folosirea și eliminarea de către agenții economici. modificată prin H.G. nr. 210/2007 (Monitorul Oficial nr. 187/ 19.03.2007).
- **Hotărârea Guvernului nr. 1061/2008 privind transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României** (Monitorul Oficial nr. 672 din 30 septembrie 2008) - stabilește procedura de reglementare și control al transportului deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României

1.5.2 Legislatia primara si secundara a serviciilor de salubritate

- **Legea nr. 51/2006 Legea serviciilor comunitare de utilitati publice** (Monitorul Oficial nr. 254/21.03.2006), cu modificările și completările ulterioare - asigură cadrul legislativ și instituțional unitar în domeniul serviciilor publice din România cu privire la obiectivele, competențele, atribuțiile și instrumentele specifice necesare pentru înființarea, organizarea, gestionarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și controlul furnizării/prestării reglementate a serviciilor comunitare de utilități publice

- **Legea nr. 101/2006 serviciului de salubritate a localitatilor** (Monitorul Oficial nr. 393/08.05.2006), modificata si completata - stabileste cadrul juridic unitar privind infiintarea, organizarea, gestionarea, finantarea, exploatarea, monitorizarea si controlul functionarii serviciului public de salubritate al localitatilor; se aplica serviciului public de salubritate al comunelor, oraselor si municipiilor, judetelor si al sectoarelor municipiului Bucuresti, precum si al asociatiilor de dezvoltare intercomunitara avand ca obiectiv serviciile de salubritate
- **Ordinul Presedintelui A.N.R.S.C. nr. 109/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitatile specifice serviciului de salubritate a localitatilor** - reglementeaza modul de determinare a tarifelor pentru activitatile specifice serviciului de salubritate a localitatilor, prestate de operatori;
- **Ordinul Presedintelui A.N.R.S.C. nr. 110/2007 pentru aprobarea Regulamentului – cadru al serviciului de salubritate a localitatilor** - Publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, partea I, nr. 550 din 13.08.2007 - stabileste cadrul juridic unitar privind desfasurarea serviciului de salubritate, definind modalitatile si conditiile – cadru ce trebuie indeplinite pentru asigurarea serviciului de salubritate, indicatorii de performanta, conditiile tehnice, raporturile dintre operator si utilizator;
- **Ordinul Presedintelui A.N.R.S.C. nr. 111/2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini – cadru al serviciului de salubritate a localitatilor** - stabileste conditiile de desfasurare a activitatilor specifice serviciului de salubritate, stabilind nivelurile de calitate si conditiile tehnice necesare functionarii acestui serviciu in conditii de eficienta si siguranta;
- **Ordinul Presedintelui A.N.R.S.C. nr. 112/2007 privind aprobarea Contractului- cadru de prestare a serviciului de salubritate a localitatilor** - contractul-cadru de prestare a serviciului de salubritate a localitatilor constituie modelul contractului de prestari servicii care reglementeaza, alaturi de Regulamentul serviciului, relatiile dintre operatori si utilizatori.

1.5.3 Legislatia conexa

- **Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achizitie publica**, a contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii, cu modificarile si completarile ulterioare;
- **Hotararea de Guvern nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 34/2006** privind atribuirea contractelor de achizitie publica, a contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii, modificata si completata
- **Hotararea de Guvern nr. 71/2007 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii prevazute in OUG nr. 34/2006** privind atribuirea contractelor de achizitie publica, a contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii (Monitorul Oficial, Partea I nr. 98 din 08/02/2007)
- **Hotararea de Guvern nr. 717/2008 pentru aprobarea Procedurii-cadru privind organizarea, derularea si atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilitati publice**, a criteriilor de selectie-cadru a ofertelor pentru serviciile comunitare de utilitati publice si a Contractului-cadru de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilitati publice (Monitorul Oficial nr. 546 din 18/07/2008)

1.6 Serviciul de salubritate

1.6.1 Organizarea si functionarea serviciului de salubritate

Serviciul de salubritate a localitatilor este organizat in cadrul general al serviciilor comunitare de utilitati publice reglementat pe baza legii nr. 51/2006 Legea serviciilor comunitare de utilitati publice si in cadrul specific stabilit prin legea nr. 101/2006 a serviciului de salubritate a localitatilor.

Cel de al doilea act normativ incadreaza in categoria serviciilor de salubritate, printre altele, si urmatoarele activitati:

- a) ..... transportul deseurilor municipale, inclusiv ale deseurilor toxice periculoase din deseurile menajere, cu exceptia celor cu regim special;*
- b) sortarea deseurilor municipale;*
- c) organizarea prelucrarii, neutralizarii si valorificarii materiale si energetice a deseurilor;*
- d) depozitarea controlata a deseurilor municipale;*
- e) infiintarea depozitelor de deseuri si administrarea acestora;*
- .....”*

Principiile de functionare a serviciilor de mai sus sunt urmatoarele:

- a) protectia sanatatii populatiei;*
- b) autonomia locala si descentralizarea serviciilor;*
- c) responsabilitatea fata de cetateni;*
- d) conservarea si protectia mediului inconjurator;*
- e) asigurarea calitatii si continuitatii serviciului;*
- f) tariful echitabil, corelat cu calitatea si cantitatea serviciului prestat;*
- g) nediscriminarea si egalitatea de tratament al utilizatorilor;*
- h) transparenta, consultarea si antrenarea in decizii a cetatenilor;*
- i) administrarea corecta si eficienta a bunurilor din proprietatea publica sau privata a unitatilor administrativ-teritoriale si a banilor publici;*
- j) securitatea serviciului;*
- k) dezvoltarea durabila*

Activitatile specifice serviciului de salubritate se gestioneaza si se exploateaza prin intermediul unor structuri specializate, denumite in continuare operatori, licentiate in conditiile Legii serviciilor comunitare de utilitati publice nr. 51/2006.

Depozitarea deseurilor municipale si a celor asimilabile acestora este permisa numai in locuri speciale, amenajate conform legislatiei si normelor tehnice in vigoare aplicabile depozitelor de deseuri si numai dupa obtinerea acordurilor si avizelor prevazute de legislatia privind protectia si conservarea mediului, igiena si sanatatea populatiei. Depozitele pentru deseurile municipale se amplaseaza conform Strategiei nationale de gestionare a deseurilor si Planului national de gestionare a deseurilor, aprobate potrivit legii.

Gestiunea serviciului de salubritate se realizeaza in conditiile Legii nr. 51/2006 , prin urmatoarele modalitati:

- a) gestiune directa** - modalitatea de gestiune in care autoritatile deliberative si executive, in numele UAT pe care le reprezinta, isi asuma si exercita nemijlocit toate competentele si responsabilitatile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciului de salubritate, respectiv la administrarea, functionarea si exploatarea sistemelor publice de salubritate aferente acestora

b) gestiune delegata - modalitatea de gestiune in care autoritatile administratiei publice locale de la nivelul UAT sau, dupa caz, asociatiile de dezvoltare intercomunitara cu obiect de activitate serviciile de utilitati publice, in numele si pe seama unitatilor administrativ-teritoriale membre, atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competentele si responsabilitatile proprii privind furnizarea/prestarea serviciului de salubritate, precum si concedierea sistemelor publice de salubritate aferente serviciului, respectiv dreptul si obligatia de administrare si de exploatare a acestora, pe baza unui contract de delegare a gestiunii

Optiunile de gestiune de mai sus pot fi realizate prin modalitatile de mai jos:

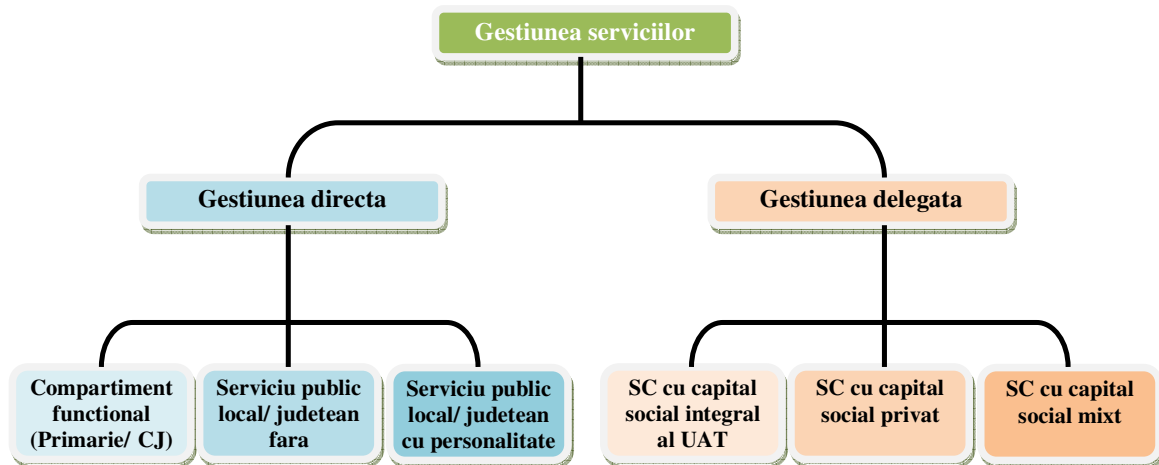

Figura 1.1: Organizarea serviciilor de salubritate

Indiferent de modalitatea de gestiune adoptata, activitatile specifice serviciului de salubritate se organizeaza si se desfasoara pe baza unui **regulament al serviciului** si a unui **caiet de sarcini**, aprobate prin hotarâri ale autoritatilor deliberative ale unitatilor administrativ-teritoriale sau ale asociatiei de dezvoltare intercomunitara, dupa caz, intocmite in conformitate cu regulamentul-cadru al serviciului de salubritate si caietul de sarcini-cadru, elaborate si aprobate de A.N.R.S.C., prin ordin al presedintelui acesteia (Ordinul nr.110/2007 si respectiv Ordinul nr.111/2007)

Raporturile juridice dintre unitatile administrativ-teritoriale si operatorii serviciului de salubritate, dupa caz, sunt reglementate prin:

- a. hotararea de dare in administrare a serviciului de salubritate, in cazul gestiunii directe;
- b. contractul de delegare a gestiunii, in cazul gestiunii delegate.

Conform art. 30 din Legea 51/2006, delegarea gestiunii serviciilor de utilitati publice, respectiv operarea, administrarea si exploatarea sistemelor de utilitati publice aferente, se poate face pe baza unor analize tehnico-economice concretizate intr-un **studiu de oportunitate**

Conform art. 30 din Legea 51/2006, **Contractul de delegare a gestiunii** va fi insotit in mod obligatoriu de urmatoarele anexe:

- a) caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului;
- b) regulamentul serviciului;
- c) inventarul bunurilor mobile si imobile, proprietate publica sau privata a unitatilor administrativ-teritoriale aferente serviciului;
- d) procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor prevazute la lit. c).

Contractul de delegare a gestiunii cuprinde in mod obligatoriu clauze referitoare la:

- a) denumirea partilor contractante;
- b) obiectul contractului;
- c) durata contractului;
- d) drepturile si obligatiile partilor contractante;
- e) programul lucrarilor de investitii pentru modernizari, reabilitari, dezvoltari de capacitati, obiective noi si al lucrarilor de intretinere, reparatii curente, reparatii planificate, renovari, atât fizic, cât si valoric;
- f) sarcinile si responsabilitatile partilor cu privire la programele de investitii, la programele de reabilitari, reparatii si renovari, precum si la conditiile de finantare a acestora;
- g) indicatorii de performanta privind calitatea si cantitatea serviciului, stabiliti prin caietul de sarcini si regulamentul serviciului, si modul de evaluare si cuantificare a acestora, conditii si garantii;
- h) tarifele practicate si procedura de stabilire, modificare sau ajustare a acestora;
- i) modul de tarificare si incasare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate;
- j) nivelul redeventei sau al altor obligatii, dupa caz;
- k) raspunderea contractuala;
- l) forta majora;
- m) conditiile de redefinire a clauzelor contractuale;
- n) conditiile de restituire sau repartitie, dupa caz, a bunurilor, la incetarea din orice cauza a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investitiilor realizate;
- o) mentinerea echilibrului contractual;
- p) conditiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii;
- q) administrarea patrimoniului public si privat preluat;
- r) structura fortei de munca si protectia sociala a acesteia;

s) alte clauze convenite de parti, dupa caz

Durata unui contract de delegare a gestiunii nu poate fi mai mare de **49 de ani**, la stabilirea acesteia luându-se in calcul durata necesara amortizarii investitiilor in sarcina operatorului/ operatorului

1.6.2 Operatorii serviciului de salubritate

Calitatea de operator al serviciului de salubritate se dobandeste in conditiile Legii nr.51/2006:

“Au calitatea de operator furnizorii/ prestatorii de servicii de utilitati publice care isi desfasoara activitatea pe baza licentei eliberate in conditiile art. 38 de autoritatile de reglementare competente” (art. 33, alin. (1))

In functie de modalitatea de gestiune a serviciului adoptata, operatorii isi pot desfasura efectiv activitatea de furnizare/prestare a serviciilor de utilitati publice numai dupa emiterea:

- hotarâri de dare in administrare - in cazul gestiunii directe
- hotarâri de atribuire a contractului de delegare a gestiunii - in cazul gestiunii delegate

Gestiunea delegata se realizeaza prin intermediul unor operatori sau operatori regionali de drept privat, care pot fi (vezi si figura 1.1):

- societati comerciale cu capital social integral al unitatilor administrativ-teritoriale, infiintate de autoritatile deliberative ale acestora;
- societati comerciale cu capital social privat;
- societati comerciale cu capital social mixt.

Operatorii serviciului de salubritate beneficiaza de aceleasi drepturi si obligatii in raporturile cu autoritatile administratiei publice locale sau cu utilizatorii, indiferent de modul de organizare, de forma de proprietate, de tara de origine din Uniunea Europeana ori de modalitatea de gestiune adoptata

Operatorii care isi desfasoara activitatea in modalitatea gestiunii delegate furnizeaza/ presteaza serviciile de utilitati publice prin exploatarea si administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora, in baza contractului de delegare a gestiunii serviciului, precum si in baza licentei eliberate de autoritatea de reglementare competenta. Operatorii cu statut de societati comerciale al caror capital social este detinut in totalitate de unitati administrativ-teritoriale se organizeaza si isi desfasoara activitatea pe baza unui regulament de organizare si functionare aprobat de autoritatile deliberative ale unitatilor administrativ-teritoriale sau, dupa caz, de adunarea generala a asociatiei de dezvoltare intercomunitara cu obiect de activitate serviciile de utilitati publice.

Drepturile si obligatiile ce revin operatorilor cu privire la prestarea serviciului de salubritate, obiectivele si sarcinile acestora, precum si indicatorii de performanta ai serviciului de salubritate se stabilesc prin contractul de delegare a gestiunii si se precizeaza in regulamentul serviciului de salubritate.

1.6.3 Utilizatorii serviciilor publice

In functie de tipul activitatii, pot fi utilizatori ai serviciului de salubritate (Legea 101/2006, art. 24):

- comunitatile locale considerate in intregul lor sau comunitatile locale componente ale asociatiilor de dezvoltare comunitara, in cazul activitatilor de interes general a caror contractare se realizeaza de autoritatile administratiei publice locale;
- persoanele fizice ori juridice care beneficiaza individual de una sau de mai multe activitati specifice serviciului de salubritate, in cazul activitatilor a caror contractare se realizeaza pe baza unui contract de prestare a serviciului de salubritate, incheiat in nume propriu cu operatorul.

Dreptul utilizatorilor de a beneficia de serviciul de salubritate se stabileste prin regulamentul serviciului, aprobat prin hotarâre a autoritatilor deliberative ale UAT sau, dupa caz, a ADI, pe baza regulamentului-cadru al serviciului de salubritate, elaborat de A.N.R.S.C. si aprobat prin ordin al presedintelui acesteia.

Raporturile dintre operatorii serviciului de salubritate si utilizatorii individuali se desfasoara pe baze contractuale, cu respectarea prevederilor regulamentului serviciului de salubritate si ale contractului-cadru de prestare a serviciului, adoptate de autoritatile administratiei publice locale pe baza legislatiei in vigoare, aplicabila acestui serviciu.

1.6.4 Regulamentul Serviciului de salubritate a localitatilor - Ordinul ANRSC nr 110/2007

Regulamentul-cadru stabileste cadrul juridic unitar privind desfasurarea serviciului de salubritate, definind modalitatile si conditiile-cadru ce trebuie indeplinite pentru asigurarea serviciului de salubritate, indicatorii de performanta, conditiile tehnice, raporturile dintre operator si utilizator.

Prevederile regulamentului-cadru se aplica la proiectarea, executarea, receptionarea, **exploatarea si intretinerea** instalatiilor si echipamentelor din sistemul public de salubritate, cu urmarirea tuturor cerintelor legale specifice in vigoare.

Regulamentul-cadru se aplica, printre altele, urmatoarelor activitati de salubritate:

- “a) ..... transportul deseurilor municipale, inclusiv ale deseurilor toxice periculoase din deseurile menajere, cu exceptia celor cu regim special;
- b) sortarea deseurilor municipale;
- c) organizarea prelucrarii, neutralizarii si valorificarii materiale si energetice a deseurilor;
- d) depozitarea controlata a deseurilor municipale;
- e) infiintarea depozitelor de deseuri si administrarea acestora”

Activitatile de mai sus sunt cele prevazute de obiectul prezentului Studiu de oportunitate. Regulamentul cadru reglementeaza urmatoarele domenii relevante pentru scopul serviciilor abordate in Studiu:

- Accesul la serviciul de salubritate
- Documentatia tehnica minima pentru toti operatorii care asigura serviciul de salubritate

- Indatoririle personalului operativ
- Asigurarea serviciului de salubritate si conditii de functionare
- Sortarea deseurilor municipale
- Organizarea prelucrării, neutralizării si valorificării materiale si energetice a deseurilor
- Depozitarea controlata a deseurilor municipale
- Infiintarea depozitelor de deseuri si administrarea acestora
- Drepturile si obligatiile operatorilor serviciului de salubritate
- Drepturile si obligatiile utilizatorilor
- Indicatori de performanta si de evaluare a serviciului de salubritate

Indicatorii de performanta si de evaluare a serviciului

Regulamentul cadru prevede un set de indicatorii de performanta pe care trebuie sa le indeplineasca serviciul de salubritate, avându-se in vedere:

- continuitatea din punct de vedere cantitativ si calitativ;
- prestarea serviciului pentru toti utilizatorii din aria sa de responsabilitate;
- adaptarea permanenta la cerintele utilizatorilor;
- excluderea oricarei discriminari privind accesul la serviciile de salubritate;
- respectarea reglementarilor specifice din domeniul protectiei mediului si al sanatatii populatiei;
- implementarea unor sisteme de management al calitatii, al mediului si al sanatatii si securitatii muncii.

Indicatorii de performanta se refera la urmatoarele activitati:

- contractarea serviciului de salubritate;
- masurarea, facturarea si incasarea contravalorii serviciilor efectuate;
- indeplinirea prevederilor din contract cu privire la calitatea serviciilor efectuate;
- mentinerea unor relatii echitabile intre operator si utilizator prin rezolvarea rapida si obiectiva a problemelor, cu respectarea drepturilor si obligatiilor care revin fiecarei parti;
- solutionarea in timp util a reclamatilor utilizatorilor referitoare la serviciile de salubritate;
- prestarea serviciului de salubritate pentru toti utilizatorii din raza unitatii administrativ-teritoriale pentru care are hotarâre de dare in administrare sau contract de delegare a gestiunii;
- prestarea de servicii conexe serviciului de salubritate, informare, consultanta.

Indicatorii de performanta din regulamentul-cadru au caracter minimal si pot fi suplimentati conform prevederilor legale.

1.6.5 Caietul de Sarcini cadru al Serviciului de salubritate a localitatilor - Ordinul ANRSC nr 111/2007

Caietul de sarcini stabileste conditiile de desfasurare a activitatilor specifice serviciului de salubritate, stabilind nivelurile de calitate si conditiile tehnice necesare functionarii acestui serviciu in conditii de eficienta si siguranta.

Caietul de sarcini cadru a fost elaborat spre a servi drept documentatie tehnica si de referinta in vederea stabilirii conditiilor specifice de desfasurare a serviciului de salubritate indiferent de modul de gestiune adoptat (direct/ delegat).

Caietul de sarcini cadru reglementeaza urmatoarele domenii relevante pentru scopul serviciilor abordate:

- Cerinte organizatorice minimale
- Serviciul de salubritate, incluzand si urmatoarele domenii:
- transportul deseurilor municipale
- Sortarea deseurilor municipale
- Organizarea prelucrării, neutralizării și valorificării materiale și energetice a deseurilor
- Depozitarea controlată a deseurilor municipale
- Inițierea depozitelor de deseuri și administrarea acestora

Caietul de sarcini conține specificatiile tehnice care definesc caracteristicile referitoare la nivelul calitativ, tehnic și de performanță, siguranța în exploatare, precum și sisteme de asigurare a calității, terminologie, condițiile pentru certificarea conformității cu standarde relevante sau altele asemenea. Specificatiile tehnice se referă, de asemenea, la algoritmul executării activităților, la verificarea, inspectia și condițiile de recepție a lucrărilor, precum și la alte condiții ce derivă din actele normative și reglementările, în legătură cu desfășurarea serviciului de salubritate.

Caietul de sarcini precizează, totodată, reglementările obligatorii referitoare la protecția muncii, la prevenirea și stingerea incendiilor și la protecția mediului, care trebuie respectate pe parcursul prestării serviciului/activității specifice din cadrul serviciului de salubritate și care sunt în vigoare.

1.6.6 Contractul de prestare a serviciului de salubritate a localităților – Ordinul ANRSC nr. 112/2007

Contractul-cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților constituie modelul contractului de prestări servicii care reglementează, alături de Regulamentul serviciului, relațiile dintre operatori și utilizatori.

În art. 12 alin. 3 al Legii nr. 101/2006 se face trimitere la un asemenea contract-cadru de prestare a serviciului, astfel: "Relațiile dintre operatorii serviciului de salubritate și utilizatorii individuali se desfășoară pe baze contractuale, cu respectarea prevederilor regulamentului serviciului și ale contractului-cadru de prestare a serviciului, adoptate de autoritățile administrației publice locale pe baza legislației în vigoare, aplicabilă acestui serviciu."

În vederea respectării dispoziției legale menționate mai sus, A.N.R.S.C. a elaborat și aprobat, prin Ordinul nr. 112/2007 al Președintelui A.N.R.S.C., publicat în Monitorul Oficial al României nr. 529/06.08.2007, Contractul-cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților.

Față de cele de mai sus, la elaborarea unui contract de delegare a gestiunii serviciilor de salubritate trebuie avute în vedere și cele menționate în capitolul 1.6.1 privind acest contract.

2. SERVICIUL PUBLIC DE SALUBRIZARE

2.1 Prezentare generala

Prin **salubritate**, in contextul regulamentului cadru al serviciului de salubritate a localitatilor aprobat prin Ordinul presedintelui ANRSC nr. 110/2007, se intelege: "Totalitatea operatiunilor si activitatilor necesare pentru pastrarea unui aspect salubru al localitatilor", adica: colectarea, selectarea, transportul, depozitarea, neutralizarea deseurilor, maturatul, stropitul, spalatul strazilor, curatatul rigolelor, colectarea deseurilor stradale, curatarea si transportul zapezii de pe caile publice si mentinerea in functiune a acestora pe timp de polei sau inghet.

Prezentul Studiu de oportunitate vizeaza exclusiv activitatile aferente investitiilor rezultate din proiectul finantat prin POS Mediu, adica:

- operarea Statiei de transfer de la Targu Secuiesc,
- transportul deseurilor de la Statia de tranfer la depozitul CMID,
- operarea depozitului de la Borosneu Mare si a facilitatilor de sortare si compostare de la acest depozit.

2.2 Colectare si transport deseuri menajere si asimilabile

In judetul Covasna, serviciul de salubritate este asigurat de urmatoarii operatori:

- SC Tega SA - pentru Sf Gheorghe si 36 de Consilii Locale din mediul rural
- SC Gosp-Com SRL - pentru Targu Secuiesc si alte doua Consilii Locale din mediul rural.
- SC Gos-Trans-Com SRL - pentru Covasna -
- SC Salubritate IBSV SRL – pentru Intorsura Buzaului si doua Consilii Locale din zona rurala -
- SC AVE HARGHITA SALUBRITATE SRL – pentru Baraolt

Acesti operatori acopera in proportie de 100% populatia judetului cu serviciile de colectare si transport.

Cantitatile de deseuri generate/ colectate in zonele care vor fi beneficiarii CMID (nu include zona Baraolt), au fost estimate in Studiul de fezabilitate elaborat in scopul aplicatiei de finantare a investitiilor. Datele prognozate sunt prezentate in tabelul de mai jos:

Table 2.1: Evolutia prognozata a cantitatii de deseuri menajere generata/colectata

	Tip deseuri	U.M.	2012	2013	2014	2015	2016
Urban							
	Mixt	t/an	37,594	30,670	30,925	31,178	31,256
	Hartie	t/an	4,688	4,780	4,905	5,035	5,168
	Plastic/metal	t/an	1,868	2,190	2,206	2,223	2,240
	Organic	t/an	3,932	10,429	10,437	10,444	10,626
	Sticla	t/an	2,320	2,428	2,447	2,465	2,483
Subtotal		t/an	50,402	50,497	50,920	51,345	51,773

	Tip deseou	U.M.	2012	2013	2014	2015	2016
urban							
Rural							
	Mixt	t/an	16,564	15,741	15,916	16,091	15,823
	Hartie	t/an	0	0	0	0	0
	Plastic/metal	t/an	0	0	0	0	0
	Organic	t/an	0	0	0	0	443
	Sticla	t/an	0	862	870	878	885
Subtotal rural		t/an	16,564	16,603	16,786	16,969	17151
Total							
	Mixt	t/an	54,158	46,411	46,841	47,269	47,079
	Hartie	t/an	4,688	4,780	4,905	5,035	5,168
	plastic/metal	t/an	1,868	2,190	2,206	2,223	2,240
	Organic	t/an	3,932	10,429	10,437	10,444	11,069
	Sticla	t/an	2,320	3,290	3,317	3,343	3,368
Total		t/an	66,966	67,100	67,706	68,314	68924

Sursa datelor: Studiul de fezabilitate – iulie 2010

Cantitatile estimate a fi colectate in 2013 si 2016 pentru a atinge tintele legale pe tipuri de deseuri sunt prezentate mai jos. Datele sunt prevazute pentru anul 2013 si 2016, pentru care se prevad obiective in conformitate cu legislatia in vigoare.

Principalele tipuri de deseuri	Cantitate anuala 2013 Tone/an	Cantitate estimata 2016 Tone/an
Deseuri mixte		
Deseuri menajere	30,495	31,363
Sectorul CII (Tip de deseuri menajere)	10,250	10,519
Deseuri organice colectate separat		
.gospodarii	7,546	7,499
.sectorul comercial si institutional	1,834	1,878
.parcuri si spatii verzi	679	1,312
.piete	370	379
Deseuri din ambalaje		
- hartie	4,780	5,168
- sticla	1,255	1,285
- plastic	1,171	1,197
- metal	611	635
- textile	0	0

Sursa datelor: Cererea de finantare POS Mediu

2.3 Depozitarea/ tratarea/ selectia deseurilor colectate

Actualmente eliminarea finala a deseurilor se face in depozite neecologice, care nu sunt conforme cu cerintele legale. La finele anului 2010 pentru zonele urbane si rurale existau doua depozite functionale: in Sfantu Gheorghe si Targu Secuiesc.

Table 2.2: Situatia depozitelor necoforme in judetul Covasna

Depozit	Anul sistare depozitare (cf.HG 349/2005)	Activitate depozitare sistata / In functiune
Depozit deseuri menajere Covasna	2009	sistare activitate
Depozit deseuri menajere Baraolt (nu este inclus in proiect)	2009	sistare activitate
Depozit deseuri menajere Intorsura Buzaului	2009	sistare activitate
Depozit deseuri menajere Sf.Gheorghe	2017	in functiune
Depozit deseuri menajere Tg. Secuiesc	2017	in functiune

Sursa: APM Covasna, din raportarile administratiei locale si operatorilor de depozite

Depozite conforme in judetul Covasna – nici unul pana in prezent. Prin proiect se construiesc un depozit conform la Borosneu Mare.

Dupa darea in functiune a depozitului conform vor fi inchise cele 4 depozite neconforme in Covasna, Sfantu Gheorghe, Targu Secuiesc si Intorsura Buzaului.

Capacitatea totala de stocare a depozitului Borsneu Mare este de 0.93 milioane m³, iar perioada de viata este estimata la 21 ani. Depozitul va avea 3 celule. Prima celula are aproximativ 4.4 ha (suficienta pentru 8.8 ani de operare), iar costurile sunt parte din proiect. Celelalte doua celule, care nu sunt incluse in investitia pentru acest proiect, vor avea aproximativ 4.4 ha impreuna (suficiente pentru 6.3 ani, respectiv 5.3 ani) si sunt planificate pentru 2020 si respectiv 2026

In cadrul CMID din Borosneu Mare este prevazuta si o statie de compostare cu o capacitate de 12.000 tone/an. Statia de compostare este formata din zona de receptie, zona de compostare, zona de maturare si zona de stocare. In total sunt necesare aproximativ 1,3 ha.

Cu privire la statia de sortare, masurile propuse includ o statie de sortare simpla cu o capacitate de 11.000 tone/an. Statia de sortare va permite sortarea diferitelor tipuri de deseuri din ambalaje, pentru a atinge o mai buna calitate a componentelor sortate, si cresterea potentialului de piata, care va face mai usor stabilirea unui acord cu asociatiile de producatori.

Se presupune ca pe durata proiectului pe langa taxele de colectare vor fi obtinute venituri de catre operator din vanzarile reciclabilelor catre industrie. Calcularea acestor venituri se bazeaza pe preturile de piata actuale pentru reciclarea hartiei, plasticului, metalului si sticlei. Nivelurile preturilor se bazeaza pe interviuri cu reprezentantii industriei si Ecorom. O rata de recuperare de 75% a fost asumata in proiectul WITH pentru deseurile colectate separate.

Veniturile din vanzarea compostului de buna calitate au fost incluse. Avand in vedere ca eficienta de colectare separata a deseurilor organice se presupune ca va ajunge la maxim 60%, avand in vedere campania de sensibilizare a publicului, calitatea compostului obtinut este de asteptat sa fie scazuta in primii ani si se preconizeaza ca va creste treptat. In 15 ani, cantitatea de compost adecvata pentru vanzare este estimata la 35% din totalul de compost. Compostul de buna calitate estimat ar trebui sa fie vandut cu 5 Euro / tona incepand cu primul an de functionare.

O alta sursa de venit se refera la veniturile ce provin de la operatorul statiei de epurare a apei care va plati pentru cantitate de namol eliminata in depozitul de deseuri. Consiliul Judetean Covasna a fost de acord sa factureze operatorul statiei de epurare a apei la un cost egal cu pretul de cost (inclusiv costurile de operare & mentenanta si de investitii) pentru depozitarea in depozitul de deseuri, datorita faptului ca proiectul apelor este de interes public si populatia este cel mai important consumator care suporta tariful.

In Studiul de fezabilitate al Proiectului finantat prin POS Mediu, pentru activitatile de mai sus au fost estimate urmatoarele venituri in lei:

Table 2.3: Venituri CMID, altele decat cele din depozitare

	2012	2013	2014	2015	2016
Hartie	131,864	281,141	301,033	323,030	346,706
Plastic	216,373	265,154	278,751	293,618	309,278
Metal	231,266	283,404	297,938	313,828	330,566
Sticla	257,308	381,552	401,275	422,842	445,569
Namol	31,159	63,951	66,136	68,845	71,381
Compost	5,783	13,040	14,563	16,183	18,931
TOTAL	873,753	1,288,243	1,359,696	1,438,346	1,522,432

3. ORGANIZAREA SISTEMULUI ACTUAL DE SALUBRIZARE

3.1 Organizarea si functionarea serviciului de salubritate

In prezent, serviciul de salubritate in Judetul Covasna este asigurat de patru operatori (SC TEGA SA, SC GOSP-COM SRL, SC GOS-TRANS-COM SRL, SC SALUBRITATE IBSV SRL). Serviciul de salubritate din orasul Baraolt (nu este membru in ADI "Sistem Integrat de Management al Deseurilor") este realizat de catre SC AVE HARGHITA SALUBRITATE SRL. Acesti operatori acopera in proportie de 100% judetul Covasna, cu servicii de colectare si transport.

Pentru toti acesti operatori, intreprinderea publica este detinuta 100% de catre consiliile locale, nici o participare a sectorului privat nu este avuta in vedere inca.

Zonele acoperite de operatorii de colectare existenti sunt:

1. **SC TEGA SA:** Acest operator public furnizeaza servicii pentru deseuri pentru Consiliul Local Sfantul Gheorghe si alte 36 Consilii Locale din zona rurala. Toate localitatile sunt membre ale Asociatiei de Dezvoltare Intercomunitara "ECO SEPSI". Durata contractului de delegare este de 20 de ani, incepand cu 2009;

2. **SC GOS TRANS COM SRL** (intreprindere publica) are un contract de concesiune cu orasul Covasna pe o perioada de 10 ani incepand din 2007 pentru serviciul de salubritate publica;

3. **SC GOSP COM SRL** (intreprindere publica) are un contract de concesiune pentru serviciul de salubritate publica cu orasul Targul Secuiesc si alte 2 Consilii locale din zona rurala. Durata contractului este de 5 ani, incepand din 2009.

4. **SC Salubritatea IBSV SRL** (intreprindere publica) are un contract de concesiune a serviciului de salubritate publica cu Asociatia de Dezvoltare Intercomunitara "IBSV Salubritatea" (cu 3 membri din judetul Covasna: orasul Intorsura Buzaului si 2 consilii locale din zona rurala, si un membru din judetul Brasov). Durata contractului este de 5 ani incepand cu anul 2009.

Operatorii de colectare au semnat contracte individuale cu beneficiari (gospodarii si CII), de obicei cu acelasi tarif pentru utilizatorii individuali din mediul urban sau rural. Depozitarea deseurilor se face in prezent la depozitele de la Sfantul Gheorghe si Targu Secuiesc, care nu indeplinesc nici unul din ele cerintele legale si care in conformitate cu Aplicatia POS Mediu si Contractul de Finantare pentru implementarea acestei aplicatii vor fi inchise. Activitatea de inchidere a acestor depozite neconforme este finantat prin Aplicatia POS Mediu.

In judetul Covasna nu se desfasoara nici o activitate de transfer sau tratament asupra deseurilor. Colectarea, valorificarea si eliminarea deseurilor reciclabile sunt foarte reduse in judetul Covasna. Potrivit operatorilor actuali si a Consiliului Judetean, procentul de acoperire a colectarii selective a deseurilor este de 61% in zonele urbane(71,9% in Sfantul Gheorghe, 90,2% in Intorsura Buzaului(Proiect Phare), 55% pentru populatia care traieste la bloc in Targul Secuiesc si 52% in orasul Covasna(Proiect Phare)) si un procent estimate de 15% in zonele rurale. In zona rurala doar in 13 comune (din 40) se realizeaza colectare selective pentru unul sau mai multe tipuri de deseuri.

Acorduri de tranzitie referitoare la managementul local al deseurilor.

Asociatia de Dezvoltare Intercomunitara (ADI) a fost creata pe baza Acordului de Parteneriat care a fost aprobat si semnat de Autoritatiile administrative teritoriale (44 de Consilii Locale si Consiliul Judetean Covasna) la 05.11.2009.

Numele asociatiei este "**Sistem integrat de management al deseurilor in judetul Covasna**".

Memorandumul Asociatiei a fost semnat la 05.11.2009 si a fost autentificat la notar la 09.11.2009.

Asociatia de Dezvoltare Intercomunitara (ADI) este definita ca o entitate de drept privat cu un statut de utilitate publica, in conformitate cu Legea 51/2006 de servicii publice locale.

Statutul ADI a fost aprobat de membri ADI la 05.11.2009. Acordul de Parteneriat (Anexa A) a fost semnat de Consiliilor locale din judetul Covasna si de catre Consiliul Judetean Covasna. Scopul acestui Acord este de a crea un parteneriat intre parti pentru:

- Performanta Proiectului POS Mediu;
- Managementul serviciilor de transport, procesare si depozitare a deseurilor municipale.

Având in vedere situatia existenta a sistemului de colectare din judetul Covasna, cu o acoperire a colectarii de 100% din zonele urbane si rurale, precum si cerinta Beneficiarului de a mentine operatorii existenti de colectare, atunci când noul CMID va deveni operational contractele actuale de colectare si transport vor fi mentinute.

Figura 3.1: Structura Institutională existentă în Județul Covasna (include și viitorul operator CMID)

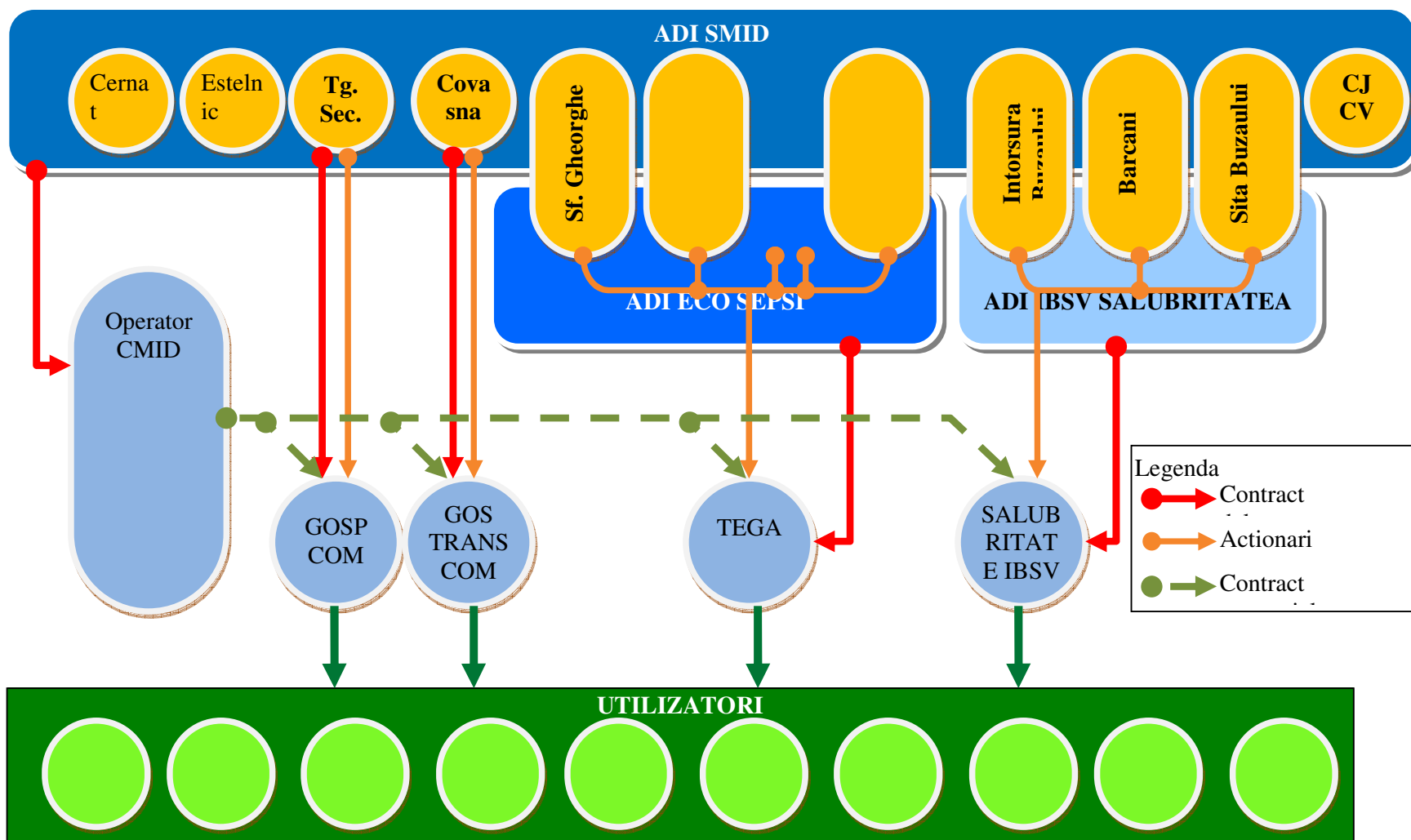
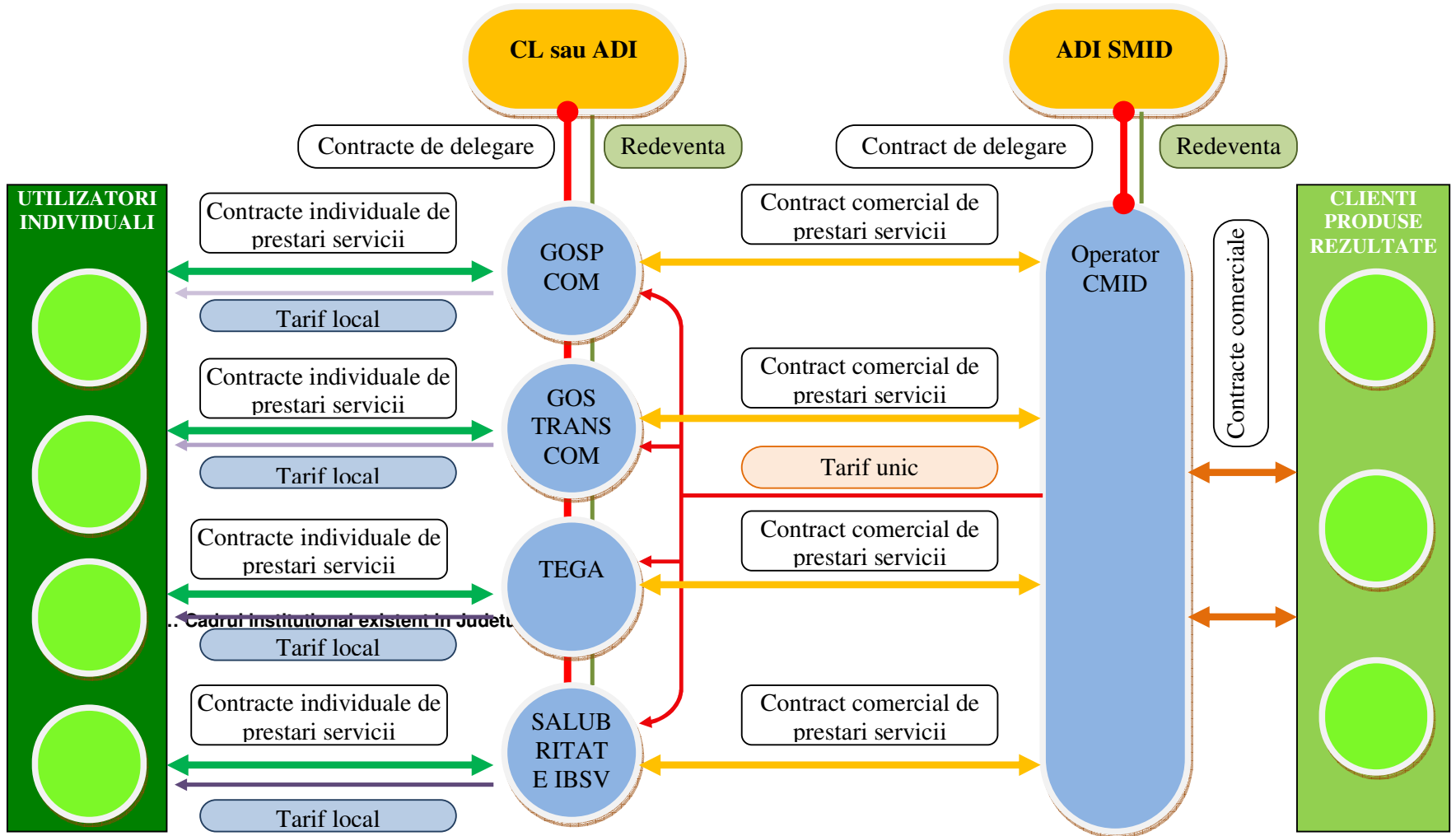

Figura 3.2: Structura contractuala viitoare

În vederea îndeplinirii obiectivelor de colectare pentru care CMID a fost proiectat, contractele de colectare și transport existente au fost completate cu unele prevederi, care ar putea fi rezumate după cum urmează:

- Operatorul de colectare și transport se angajează ca atunci când CMID va deveni operațional să aducă deșeurile colectate la stația de transfer propusă sau direct la CMID și să respecte zonele de colectare;
- Operatorul de colectare și transport va face toate demersurile necesare și va investi atât cât este necesar pentru atingerea tintelegate de colectare, reciclarea și recuperare și de a reduce cantitățile de deșeurile biodegradabile depozitate. Valorile tinta vor fi calculate direct proporțional cu populația existentă în zona deservită.
- Operatorul de colectare și transport se angajează să construiască și să echipeze un centru de colectare pentru deșeurile voluminoase și deșeurile menajere periculoase în fiecare localitate urbană și de a încheia contracte cu asociațiile de producători în scopul de a trata aceste tipuri de deșeurile.

Cum toți operatorii de colectare și transport sunt companii publice, aflate în proprietatea consiliilor locale 100%, interesul ambelor părți (Consilii Locale și operatori) este același: de a avea un sistem de management integrat al deșeurilor funcțional și eficient pentru județul Covasna. În plus, toți membrii ADI au semnat un acord în vederea atingerii obiectivelor prevăzute în PNGD și PJND. În acest document, ADI își asumă responsabilitatea de a atinge obiectivele în ceea ce privește colectarea selectivă și respectarea cerințelor legale.

Un alt acord de tranziție se referă la dreptul de proprietate. Municipalițiile care sunt proprietare ale terenurilor unde CMID și stația de transfer vor fi construite, ca și ale terenurilor unde există depozite de deșeurile ce vor fi închise, vor trebui să acorde Consiliului Județean Covasna - pe întreaga durată a proiectului - dreptul de a administra terenurile în cauză, precum și dreptul de utilizare a acestora.

Municipalițiile se angajează - în contractul de asociere - să înregistreze drepturile lor de proprietate asupra terenurilor, în conformitate cu dispozițiile legale privind înregistrarea dreptului de proprietate imobiliară, înainte de a investi pentru cerințele proiectului. Beneficiarul proiectului (prin UIP) trebuie să obțină Certificatul de Urbanism și avizele necesare pentru dezvoltarea și realizarea investițiilor proiectului.

Documentele de proprietate și certificatele de urbanism pentru terenurile implicate în proiect (Borosneu Mare-CMID, Tg. Secuiesc - stația de transfer, Sf. Gheorghe, Tg. Secuiesc, Covasna, Introsura Buzăului depozitele existente) au fost eliberate.

Așa cum rezultă din Raportul Instituțional al Aplicației la POS Mediu la solicitarea beneficiarului contractele de delegare a serviciilor de colectare au rămas în vigoare fiind adaptate pentru situația în care CIMD va fi finalizat ca și construcție; o serie de prevederi în acest sens au fost introduse în cadrul contractelor de delegare existente așa cum s-a menționat anterior.

În actuala structură instituțională se constată existența la nivelul Județului Covasna a 3 Asociații de Dezvoltare Instituțională:

- ADI POS MEDIU "Sistem Integrat de Management al Deșeurilor în Județul Covasna" cuprinzând 44 localități și Consiliul Județean Covasna din Județul Covasna exceptând orașul Baraolt;
- ADI "ECO SEPSI" cuprinzând municipiul Sfântu Gheorghe și 36 localități din Județul Covasna;
- ADI "IBSV Salubritatea" (cu 3 membri din județul Covasna: orașul Introsura Buzăului și 2 localități).

Strategia pe termen lung pentru Managementul Integrat al deșeurilor în Județul Covasna presupune în conformitate cu conceptul de regionalizare existența Asociației de Dezvoltare Intecomunitară "Sistem Integrat de Management al Deșeurilor Județul Covasna" la nivelul întregului județ având rolul de a monitoriza pe lângă contractul de delegare a operării CIMD și ST și contractele de delegare a serviciului de colectare și transport în ariile geografice existente; din acest motiv este necesară crearea cadrului instituțional care să asigure aceste cerințe odată ce actualele contracte de delegare pentru colectare și transport se vor finaliza.

3.2 Concluzii privind sistemul actual de salubritate si depozitare

In prezent in Judetul Covasna nu este functional un sistem integrat de management al deseurilor; activitatea de colectare si transport de la nivelul localitatilor este asigurata de o serie de companii cu capital 100% al Autoritatilor Locale aflate in contract de delegare cu Asociatii de Dezvoltare Intercomunitara diferite de Asociatia de Dezvoltare Intecomunitara "Sistem Integrat de Management al deseurilor" de la nivel judetean; de asemenea activitatea de depozitare nu indeplineste cerintele Directivei Europene; prin implementarea cu succes a Aplicatiei la POS Mediu o parte a cerintelor privind Sistemul Integrat de Management al Deseurilor vor fi indeplinite, cu mentiunea ca activitatea de colectare si transport ramane pentru perioada contactata in fiecare caz in parte in vigoare prin adaptarea contractelor existente cu obligatii suplimentare privind depozitarea la nivelul investitiilor realizate prin implementarea Aplicatiei POS Mediu; in etapa urmatoare de dezvoltare a sistemului la nivel judetean, se prevede ca ADI "Sistem integrat de management al deseurilor" cuprinzand toate localitatile din Jud Covasna cu exceptia orasului Baraolt sa asigure printr-un contract (sau mai multe) de delegare a serviciului de colectare si transport la nivel judetean atribuite prin licitatie publica si activitatea de colectare si transport.

In acest sens prin Acordul incheiat la nivelul intregului judet de catre unitatile administrativ-teritoriale membre ale ADI "Sistem Integrat de Management al Deseurilor Judetul Covasna" unitatile administrativ-teritoriale care sunt in prezent membre ale unei Asociatii Phare isi vor asuma angajamentul ca:

- deseurile colectate sa fie depozitate la rampa ecologica din cadrul centrului de management integrat al deseurilor (CMID) care va deservi intreg judetul;
- la data la care expira perioada conditionalitatilor Phare, precum si contractul in vigoare sa dizolve Asociatia infiintata in cadrul proiectului Phare, sa mandateze ADI „Sistem Integrat de Management al Deseurilor in judetul Covasna” si pentru aceste activitati care initial erau excluse din mandatul sau, urmând ca un act aditional sa fie incheiat la statutul ADI Sistem Integrat Managementul Deseurilor Covasna” pentru a include aceste aspecte in mandatul ADI "Sistem Integrat de Management al Deseurilor in judetul Covasna".

4. ANALIZA SI SELECTIA ALTERNATIVELOR

4.1 Identificarea nevoilor de salubritate/ depozitare

4.1.1. Grupuri interesate

Grupurile interesate de realizarea serviciilor de salubritate in Judetul Covasna sunt urmatoarele:

Utilizatori / Beneficiari ai serviciilor de salubritate:

- **Populatie:** persoane fizice si asociatii de locatari sau proprietari, locuitori ai Judetului Covasna;
- **Agenti economici** care isi desfasoara activitatea pe teritoriul Judetului Covasna;
- **Institutiile publice** cu sedii sau filiale in Judetul Covasna;

Autoritati Locale din Judetul Covasna si Asociatiile acestora – au ca obiectiv realizarea unor servicii de salubritate de calitate de catre operatorii de salubritate, scop in care efectueaza controlul si urmarirea activitatii de salubritate executata de catre acestia in conformitate cu obligatiile legale;

Prestatori de servicii de salubritate – au ca obiectiv obtinerea unui profit cat mai mare in schimbul serviciilor oferite precum si asigurarea unui serviciu conform principiului calitate/preț pentru a-si asigura continuitatea serviciilor oferite.

Institutiile ale statului care au ca scop protejarea mediului si a sanatatii populatiei:

- **Garda de Mediu** – printre atributiile careia se numara urmarirea si controlul aplicarii de catre persoane fizice si juridice a reglementarilor privind gestionarea deseurilor si recuperarea materialelor reciclabile, dar si aplicarea de sanctiuni contraventionale pentru incalcarile prevederilor actelor normative in domeniul protectiei mediului.
- **Agentia de Protectie a Mediului** - printre atributiile careia se regasesc coordonarea si urmarirea stadiului de indeplinire al obiectivelor din strategia nationala de gestionare a deseurilor, colaborand cu autoritatile publice locale in vederea implementarii Planului Judetean de gestionare a deseurilor. Totodata, realizeaza inspectii la agentii economici generatori de deseuri si detinatori de substante chimice periculoase.
- **Directia de Sanatate Publica** – are ca scop realizarea controlului respectarii conditiilor igienico-sanitare prevazute de reglementarile legale in domeniul sanatatii publice.
- **Autoritatea Nationala de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilitati Publice (ANRSC)** – avand urmatoarele atributii: pregatirea pietei serviciilor publice de gospodarie comunitara pentru intrarea pe piata comunitara; promovarea concurentei si a unei privatizari controlate pe piata serviciilor publice comunitare.

4.1.2. Analiza nevoilor diferitelor grupuri interesate

In general, deseurile urbane si in special cele menajere si cele industriale se numara printre obiectivele recunoscute ca fiind cele mai mari generatoare de impact si risc pentru mediu si sanatatea publica.

Principalele forme de impact si risc determinate de deseurile urbane si industriale, in ordinea in care sunt percepute de populatie, sunt:

- modificari de peisaj si disconfort vizual;
- poluarea aerului;
- poluarea apelor de suprafata – in cazul eliminarii necontrolate si ilegale a deseurilor in apropierea raurilor
- poluarea panzei freatice – prin infiltratii de substante daunatoare rezultate din reactiile chimice ce au loc in depozitele ilegale
- modificari ale fertilitatii solurilor si a compozitiei biocenozelor pe terenurile invecinate, in cazul depozitarii neautorizate direct pe pamant.

Din aceste motive, grupurile interesate in realizarea activitatii de salubritate in Judetul Covasna au diverse nevoi, care vor fi analizate in cele ce urmeaza:

Utilizatorii serviciilor de salubritate doresc:

- sa beneficieze de oportunitatile turistice deosebite ale zonei intr-un cadru curat;
- sa circule pe strazi curate;
- sa beneficieze de recreere in parcuri curate;
- sa nu fie nevoiti sa respire aer infestat datorita depozitarii clandestine/ilegale de deseuri.

Autoritati Locale din Judetul Covasna si Asociatiile de dezvoltare intercomunitara au ca obiective/nevoi:

- indeplinirea cerintelor de mediu in conformitate cu obligatiile din Capitolul 22 al Tratatului de Aderare la UE;
- asigurarea conditiilor necesare dezvoltarii activitatii de turism prin valorificarea eficienta a acestor oportunitati deosebite;
- imbunatatirea conditiilor de viata ale cetatenilor prin promovarea calitatii si eficientei serviciilor publice de salubritate
- cresterea calitatii vietii cetatenilor prin stimularea mecanismelor economiei de piata,
- realizarea unei infrastructuri edilitare moderne, atragerea investitiilor profitabile pentru comunitatea locala
- dezvoltarea durabila a unor servicii care sa asigure protectia mediului inconjurator
- organizarea serviciilor publice de salubritate astfel incat sa satisfaca nevoile populatiei, ale institutiilor publice si agentilor economici

Prestatorii de Servicii de Salubritate urmaresc:

- realizarea unui profit cat mai mare in urma prestarii serviciilor de salubritate pe baza principiului calitate/preț;
- prestarea serviciilor in conditii de calitate pentru asigurarea continuitatii serviciului oferit;

Institutiile Statului sunt interesate de:

- indeplinirea cerintelor de mediu in conformitate cu obligatiile din Capitolul 22 al Tratatului de Aderare la UE;
- imbunatatirea calitatii vietii cetatenilor prin mentinerea unui climat de igiena;
- protejarea mediului inconjurator;
- inlaturarea surselor de poluare a aerului si apelor provenite de la depozitele de deseuri
- protectia starii de sanatate a locuitorilor.

4.2 Actiuni necesare din punct de vedere legal

Autoritatile Locale din Judetul Covasna pot decide cu privire la organizarea si functionarea serviciului de salubritate din Judet in conformitate cu cerintele legale.

In acest sens, Autoritatile Locale din Judetul Covasna adopta documentele care se impun cu privire la gestiunea serviciului de salubritate, fie in modalitatea gestiunii directe, fie in modalitatea gestiunii delegate.

Pentru implementarea proiectului Sistemului de Management Integrat al Deseurilor in Judetul Covasna, se impune respectarea etapelor reglementate de legislatia aplicabila:

- Legea Nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilitati publice.
- Legea Nr. 101/2006 privind serviciul de salubritate a localitatilor.
- Ordinul ANRSC nr. 110/2007 privind aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubritate a localitatilor.
- Ordinul ANRSC nr. 111/2007 privind aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de salubritate a localitatilor.
- Ordin ANRSC 109/2007 de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitatile specifice serviciului de salubritate a localitatilor.
- Ordin ANRSC 112/2007 privind aprobarea Contractului-cadru de prestare a serviciului de salubritate a localitatilor.
- Ordonanta de urgenta nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achizitie publica, a contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii, cu completarile si modificarile ulterioare.
- Ordonanta de urgenta 195/2005 privind protectia mediului cu completarile si modificarile ulterioare.
- HG nr. 1061/2008 privind transportul deseurilor periculoase si nepericuloase pe teritoriul Romaniei.
- Legea 211/2011 privind regimul deseurilor.

Implementarea proiectului si delegarea operarii pentru serviciile de salubritate si centrul de management al deseurilor sunt conditii primordiale de protectie a mediului si a populatiei, asigura posibilitatea dezvoltarii si modernizarii sistemului, creeaza cadrul concurential al activitatii, stimuleaza investitiile si asigura participarea cetatenilor la imbunatatirea activitatii de salubritate.

4.3 Tarifele pentru serviciul de colectare/ transport/ depozitare deseuri menajere de la populatie

Studiul de oportunitate a concesiunii serviciului de operare a Centrului de Management Integrat al Deseurilor (CMID) este generat de faptul ca , in calitate de Beneficiar Final si apoi de Autoritate Contractanta , Consiliul Judetean Covasna a beneficiat de finantare nerambursabila din partea Uniunii Europene.

Valoarea totala a proiectului este de 24.517.129 euro si va furniza:

- un Centru de Management Integrat al Deseurilor in localitatea Borosneu Mare , care va include
  - un depozit ecologic de deseuri,
  - statie de compostare si
  - statie de sortare si
- o Statie de transfer in localitatea Targu Secuiesc

4.3.1 Baza legala si metodologia pentru tarifele la deseuri.

Autoritatea Nationala de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilitati Publice (ANRSC) este autoritatea care stabileste procedura de autorizare si de ajustare a tarifelor la cererea operatorilor de servicii sau a autoritatii locale.

Tarifele pentru serviciile publice sunt definite de Legea 51/2006 pe baza costurilor de operare si intretinere, de amortizare a activelor, care includ taxa de concesiune de servicii si rambursarea imprumuturilor, fondul de dezvoltare si de modernizare si o marja de profit.

Pentru evaluarea nivelului tarifelor este recomandabil a se folosi metodologia de stabilire, ajustare si modificarea aprobata de ANRSC, cu precizarea ca sarcina acestei verificari revine autoritatilor administratiei publice locale, deoarece ANRSC nu are competente in acest sens.

4.3.2 Evolutia prezumata a tarifelor

Colectarea si depozitarea deseurilor din judetul Covasna intr-un sistem regional de tratare/depozitare este prioritatea fundamentala- strategica a Master-planului pentru Sistemul de management integrat al deseurilor din judetul Covasna.

Acesta reprezinta o schimbare esentiala in modul de gestionare a deseurilor si in modul de abordare a acestei probleme de catre municipalitati.

In Studiul de Fezabilitate al Proiectului, tarifele pentru colectarea , tratarea si depozitarea deseurilor au fost determinate in concordanta cu alti parametri de rezultat, pentru a obtine un nivel optim in ceea ce priveste :

- suportabilitatea generatorului de deseuri
- principiul poluatorul plateste
- sustenabilitatea proiectului
- ratele de rentabilitate ale investitiei
- capitalul si rata de cofinantare a proiectului

Tarifele pentru colectarea, tratarea și depozitarea deșeurilor sunt calculate incluzând TVA.

Veniturile obținute în urma aplicării tarifelor și folosite în calculul suportabilității și sustenabilității, includ TVA.

4.3.2.1 Evoluția prezumată a tarifelor pentru colectarea deșeurilor

Având în vedere situația existentă a sistemului de colectare în județul Covasna cu acoperire 100% în zonele urbane și cele rurale și cerința Consiliului Județean Covasna să se pastreze operatorii de colectare existenți când Centrul de Management Integrat al Deșeurilor va deveni operațional, aceste contracte de colectare vor fi menținute.

În vederea îndeplinirii obiectivelor de colectare pentru care CMID a fost proiectat, contractele existente încheiate cu operatorii de colectare, au fost completate cu unele prevederi și anume:

- Operatorul de colectare se angajează ca atunci când CMID va deveni operațional să aducă deșeurile colectate la stația de transfer propusă sau direct la CMID și să respecte zonele de colectare
- Operatorul de colectare va face toate demersurile necesare și va investi atât cât este necesar pentru atingerea tintelor de colectare, reciclare și recuperare și de a reduce cantitățile de deșeurii biodegradabile depozitate. Valorile tinta vor fi calculate direct proporțional cu populația existentă în zona deservită.
- Operatorul de colectare se angajează să construiască și să echipeze un centru de colectare pentru deșeurile voluminoase, DEEE-uri și deșeurii menajere periculoase în fiecare localitate urbană și de a încheia contracte cu asociațiile de producători în scopul de a trata aceste tipuri de deșeurii.

Cum toți operatorii de colectare sunt companii publice, aflate în proprietatea consiliilor locale 100%, interesul ambelor părți (Consiliile Locale și Operatorii de colectare) este același: de a avea un SMID funcțional și eficient pentru județul Covasna.

În plus toți membrii ADI au semnat un acord în vederea atingerii obiectivelor prevăzute în PNGD și PJND. În acest document, ADI își asumă responsabilitatea de a atinge obiectivele în ceea ce privește colectarea selectivă și respectarea cerințelor legale

În județul Covasna, operatorii de colectare au bugete independente și sunt responsabili pentru taxa de colectare.

Chiar dacă, ne propunem să calculăm și să evidențiem doar evoluția tarifelor pentru transferul, tratarea și depozitarea deșeurilor, pentru a ține cont de gradul de suportabilitate al generatorului de deșeurii-populația, trebuie luate în calcul și tarifele de colectare suportate de populație.

Scopul analizei suportabilității costurilor de către populație este de a stabili investiția maximă pe care populația o poate suporta, analiză bazată pe veniturile ce revin pe gospodărie, atât existente cât și viitoare.

Astfel se iau în considerare

- Evoluțiile și tendințele tuturor indicatorilor demografici relevanți
- Veniturile medii în mediile urbane și rurale
- Sursele de venit
- Structura gospodăriilor
- Populația activă și rata somajului

Suportabilitatea costurilor de catre populatie reprezinta capacitatea utilizatorilor serviciilor de management a deseurilor de a plati pentru aceste servicii, fara a periclita abilitatea lor de a face fata cheltuielilor altor nevoi de baza.

Aceasta depinde atat de costurile serviciilor de salubritate cat si de capacitatea gospodariilor de a plati.

Serviciile tind sa devina mai accesibile in conditiile in care

- costurile asociate serviciilor de management al deseurilor scad
- veniturile asociate serviciilor de management al deseurilor cresc
- ambele variante

Pe de alta parte un declin al populatiei poate duce la o crestere a costurilor medii ca urmare a faptului ca o populatie redusa impune acoperirea costurilor fixe.

Datorita diferentelor mari cu privire la veniturile medii si standardul de viata intre cele doua medii , urban si rural, ale judetului Covasna, veniturile medii pe gospodarie au fost calculate separat , pentru fiecare zona in parte

Astfel s-au definit doua categorii de venituri

- Venitul mediu pe gospodarie in mediul urban
- Venitul mediu pe gospodarie in mediul rural

Analiza de suportabilitate este efectuata pana in anul 2039 inclusiv, egala cu perioada de referinta a proiectului.

Suportabilitatea este limitata de plafonul superior de 1,8% pentru cea mai mica decila din venitul gospodariilor.

In plus s-a luat in considerare ca tarifele medii pentru deseuri pe gospodarie sa nu depaseasca 1% din venitul mediu al gospodariei dupa cum recomanda Hotararea de Guvern nr 246/2006.

In acest sens, operatorii de colectare actuali , au estimat tarifele lor pentru serviciile de colectare a deseurilor menajere , atat pentru mediul urban cat si pentru mediul rural , pentru urmatorii 30 de ani .

Pornind de la:

- Estimarea tarifelor de colectare a celor 4 operatori de colectare existenti in judetul Covasna
- Estimarea numarului de locuitori din judet si evolutia acestuia
- Estimarea cantitatii de deseuri menajere produse in judet

s-a putut calcula un tarif mediu ponderat pentru colectarea deseurilor casnice si non-casnice

Calcululele si rezultatele acestora sunt prezentate in Anexa A.

Tarifele de colectare se aplica in prezent atat pentru zonele urbane cat si pentru cele rurale. Acestea sunt percepute si colectate de insasi furnizorii de servicii de colectare a deseurilor . **Tarifele de colectare sunt diferite in functie de operatorul de colectare.**

Pentru gospodarii, nivelul mediu de tarificare era (2009-2010) de aproximativ 4 Ron/persoana/luna in mediul urban si 2 Ron/persoana/luna in mediul rural.(vezi Anexa A)

Tarifele de colectare pentru agentii economici , sunt exprimate in lei/tona si difera si ele in functie de operatorul de colectare.

In perioada 2009-2010 tarifele variaza intre 96 lei/tona si 174 lei/tona (Vezi anexa A), cele mai mari tarife fiind practicate in zona Covasna si Sfantu Gheorghe.

Faptul ca NU exista un tarif unitar pentru colectare, creaza discrepante intre diverse localitati ale judetului Covasna , astfel se ajunge in situatia ca tariful mediu pentru populatie exprimat in lei /tona sa fie mai mare decat tariful pentru agentii economici din unele regiuni.(Vezi Anexa A)

Asta desi pentru tarificarea agentilor economici se aplica principiul “poluatorul plateste”

De exemplu in 2009-2010 tariful mediu de colectare pentru populatie era de 148 lei/tona (an 2009), respectiv 162 lei/tona (an 2010) iar in zona Targu Secuiesc, Operatorul de colectare SC GOSP COM SRL, aplica pentru deseurile non casnice un tarif de colectare de 96 lei/tona (an 2009), respectiv 105 lei/tona (an 2010).

Situatia se prezinta asemanator si in zona Intorsatura Buzaului , unde opereaza SC Salubritatea IBSV SRL.

Pentru usurarea facturarii, companiile de utilitate publica au stabilit factori pentru a converti din tarife pe tona in tarife pe persoana, acest lucru permitand standardizarea facturarii.

4.3.2.2 Evolutia prezumata a tarifelor pentru tratarea si eliminarea deseurilor

ADI a aprobat un sistem unificat de recuperare a costurilor pentru managementul integrat al deseurilor solide in judetul Covasna pe baza principiilor prevazute in contractul de asociere.

Costurile vr fi suficiente pentru a realiza toate componentele sistemului CMID.

Tarifele acopera

- Costurile de operare si intretinere, incluzand costurile operatorului CMID
- Costurile viitoarelor investitii
- Costurile de constructie si inchidere a celulelor viitorului depozit

In Studiul de Fezabilitate , pentru tarifele pentru tratarea si eliminarea deseurilor este propus un singur tarif pe tona, pentru gospodarii, atat pentru cele urbane cat si pentru cele rurale.

In conformitate cu politica propusa, tariful maxim accesibil pe tona este stabilit la un nivel care rezulta din cheltuielile gospodariilor pentru deseuri si anume:

- 1.8% din cea mai mica prima decila din venitul gospodariilor pentru gospodariile urbane si
- 1.1% din cea mai mica prima decila din venitul gospodariilor pentru gospodariile rurale.

Ca si consecinta, gospodariile casnice rurale au o suma anuala mai mica de plata decat gospodariile urbane, deoarece acestea produc mai putine deseuri pe gospodarie.

In conformitate cu aceasta restrictie, gradul suportabilitatii tarifelor (inclusiv colectarea) pentru veniturile medii este :

- 0.88 % pentru mediul urban

- 0.55 % pentru mediul rural

Suportabilitatea , calculata ca medie ponderata realizata sub o astfel de politica de facturare , inclusiv serviciul de colectare furnizat de operatorii existenti, este de max 0.70 % , grad de suportabilitate ce se incadreaza in limitele admise de legea romana.

Modul de calcul al tarifelor pentru tratament si depozitare si evolutia acestor tarife sunt prezentate in Anexa C.

Aceste tarife incep a fi calculate incepand cu anul 2012 , in studiul de fezabilitate luandu-se in considerare ca acest an 2012 va reprezenta anul darii in functiune Centrul de Management Integrat al Deseurilor in judetul Covasna , deci primul an de exploatare.

De-a lungul intregii perioade supuse analizei, agentii economici (clientii noncasnici) platesc mai mult decat clientii casnici , din cauza recuperarii integrale a costurilor de la ei, respectandu-se principiul "poluatorul plateste".

Suma medie facturata pe gospodarie pentru transferul, tratarea si eliminarea deseurilor se asteapta sa aiba valoarea de 68 lei in an 2013, din care 108 lei/gospodarie/an in mediul urban si 31 lei/gospodarie/an in mediul rural.

Tariful total proiectat include tariful propus pentru tratarea si eliminarea deseurilor la care se adauga tariful de colectare.

Ponderea tarifului de colectare in total tarif este de 66%.

Dupa cum reiese din Anexa A si Anexa B se asteapta ca tarifele sa creasca considerabil de-a lungul perioadei de analiza financiara, datorita echilibrului foarte sensibil dintre suportabilitate si sustenabilitate.

In conditiile restrictiilor existente este inevitabila o crestere maxima a tarifelor pana la nivelul maxim de suportabilitate.

Planul anual de evolutie a tarifelor privind transferul, tratarea si depozitarea deseurilor in judetul Covasna a fost aprobat prin Hotararea Adunarii Generale a Asociatiei de Dezvoltare Intercomunitara "Sistemul Integrat de Management al Deseurilor in judetul Covasna." Nr 2/25.02.2010.

In ceea ce priveste politica tarifara prognozata, aceasta este determinata de valoarea investitiilor realizate de catre Consiliul Judetean Covasna in cadrul Proiectului si de valoarea investitiilor care urmeaza a fi realizate.

4.3.3 Stabilirea, ajustarea sau modificarea tarifelor de management al deseurilor

Aprobarea tarifelor pentru managementul deseurilor (colectare, tratare, depozitare) se face de catre ADI , cu respectarea cerintelor si criteriilor prevazute in normele metodologice elaborate de catre ANRSC.

Tarifele trebuie sa asigure atat viabilitatea economica a operatorilor prestatori ai activitatilor de management al deseurilor , cat si protejarea intereselor utilizatorilor.

Autoritatile administratiei publice locale au dreptul sa verifice , sa aprobe sau sa respinga, fara a periclita rentabilitatea , calitatea si eficienta serviciului, tarifele propuse de operatori, precum si sa urmareasca modul de respectare de catre acestia a normelor metodologice pentru stabilirea, ajustarea si modificarea preturilor si tarifelor elaborate de ANRSC

4.3.4 Plata serviciilor

Populatia si agentii economici din mediul rural si cel urban vor plati un tarif direct catre operatorii de colectare si transport /transfer care sunt obligati in gestionarea contractarii clientilor dar si in incasarea tarifelor aferente serviciilor prestate .

Operatorul de colectare este cel care incaseaza intregul tarif, urmand a plati operatorului de depozit conform tarifului per tona ce va fi stabilit , serviciul de sortare, serviciul de compostare, serviciul de tratare si cel de depozitare.

In acest scop operatorul CMID va incheia contracte de prestari servicii cu respectivii operatori/transportatori si va intocmi si inainta, periodic, facturi catre acestia. (Vezi si figura 3.2)

4.3.5 Veniturile CMID

In concordanta cu cele prezentate mai sus, prin CMID si pe baza tarifelor stabilite se realizeaza venituri care asigura viabilitatea operatorului depozitului. Evolutia si componenta acestor venituri sunt prezentate in tabelele din Anexa D.

4.4 Alternative privind functionarea serviciului de salubritate

Conform art. 23 alin. (2) din Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilitati publice, coroborat cu prevederile art.11 alin. (1) din Legea nr.101/2006 a serviciului de salubritate a localitatilor, gestiunea serviciilor de salubritate se realizeaza in urmatoarele modalitati:

- Gestiune directa;
- Gestiune delegata

.

Alternativa 1. Gestiunea directa a serviciului

In aceasta varianta trebuie ca Autoritatile Locale din Judetul Covasna sa isi organizeze un serviciu propriu de operare a CMID si ST precum si transport de la ST la CMID prin intermediul ADI "Sistem Integrat de Management al Deseurilor in Judetul Covasna" care sa acorde in mod direct (pe baza regulii "in house") contractul de delegare al serviciului.

Raportul Institutional precum si Analiza Cost/beneficiu (CBA) al Aplicatiei POS Mediu au evidentiat faptul ca o astfel de varianta de organizare institutionala implica costuri de exploatare mari pentru a fi suportate din bugetele Autoritatilor locale, fapt ce ar duce la cresterea taxelor si tarifelor pentru salubritate, depasind gradul de suportabilitate al populatiei Judetului Covasna.

Alternativa 2. Gestiunea delegata a serviciului

In aceasta varianta, gestiunea serviciului de operare ST, transport de la ST la CMID si operare CMID va fi delegata catre un operator de salubritate selectat prin organizarea unei proceduri in conformitate cu dispozitiile OUG nr.34/2006.

Delegarea serviciului se face in conformitate cu legislatia in vigoare, respectiv:

- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilitati publice, cu modificarile si completarile ulterioare.
- O.U.G nr. 34/19.04.2006 – Privind atribuirea contractelor de achizitie publica, a contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii.
- Hotararea de Guvern nr. 71/2007 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii
- Hotararea de Guvern nr. 717/2008 pentru aprobarea Procedurii-cadru privind organizarea, derularea si atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilitati publice, a criteriilor de selectie-cadru a ofertelor pentru serviciile comunitare de utilitati publice si a Contractului-cadru de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilitati publice
- Legea nr. 101/2006 a serviciului public de salubritate a localitatilor, modificata si completata;
- Ordinul presedintelui ANRSC nr. 110/2007 privind aprobarea regulamentului-cadru al serviciului de salubritate al localitatilor.
- Ordinul presedintelui ANRSC nr. 111/2007 privind aprobarea caietului de sarcini-cadru al serviciului de salubritate al localitatilor
- Ordinul presedintelui ANRSC nr. 109/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitatile specifice serviciului de salubritate a localitatilor
- Ordinul presedintelui ANRSC nr. 112/2007 privind aprobarea Contractului-cadru de prestare a serviciului de salubritate a localitatilor

4.5 Fundamentarea necesitatii si oportunitatii concesiunii serviciului de operare CMID si ST

Prezentul studiu de oportunitate s-a realizat in vederea analizei oportunitatii de concesiune a serviciilor publice de salubritate privind operarea ST, transportul de la ST la CMID si operarea CMID.

Principalele aspecte care au impus realizarea studiului:

- respectarea si aplicarea reglementarilor legislative in domeniu, care au fost armonizate cu legislatia UE;
- necesitatea asigurarii unor servicii publice de depozitare a deseurilor menajere si asimilabile de la populatie, institutii publice si agenti economici eficiente si de calitate, modernizarea infrastructurii si sistemului logistic existent;
- necesitatea modernizarii sistemului de gestionare a deseurilor;
- necesitatea conformarii cu Planul Judetean de Gestionare a Deseurilor si Master Planul Judetului Covasna privind gestionarea deseurilor

Asa cum s-a mentionat in Aplicatia POS Mediu, Raportul Institutional, activitatea existenta in domeniul colectarii si transportului deseurilor reglementata prin contractele de delegare aflate in rol se va mentine pe durata legala de existenta a acestor contracte, aplicandu-se amendamentele prezentate anterior in vederea crearii premizelor realizarii Sistemului Integrat de Management al Deseurilor.

In acest sens Autoritatile Locale, precum si Operatorii pentru colectare si transport aflati sub contract de delegare a gestiunii acestui serviciu au hotarat sa contribuie la:

- asigurarea conditiilor pentru colectarea selectiva la sursa a fractiunilor reciclabile si
- extinderea actualului sistem privind colectarea selectiva a ambalajelor si deseurilor de ambalaj;
- eliminarea tendintelor de a depozita necontrolat si ilegal deseurile pe domeniu public si/sau privat;
- masuri si sanctiuni mai aspre pentru operator daca nu asigura curatenia si igienizarea
- platformelor de precolectare si a recipientilor de colectare
- implementarea masurilor simple de conservare a resurselor naturale si financiare, prin

- investitii in obiective pentru tratarea deseurilor; identificarea de solutii care prin care amortizarea investitiilor sa aiba un impact cat mai mic asupra tarifului;

Ca urmare oportunitatea concesiunii serviciului de salubritate de depozitare a deseurilor consta in asigurarea ca serviciile publice de colectare/colectare selectiva si transport a deseurilor menajere si asimilabile in conditii de calitate, economie eficienta si rentabilitate precum si extinderea acestui serviciu la toti consumatorii, adica productie la preturi competitive.

Argumentele care stau la baza delegarii gestiunii serviciului public de salubritate privind operarea CMID si ST precum si transportul deseurilor de la ST la CMID sunt urmatoarele:

- Prin delegarea gestiunii catre o firma de specialitate se va putea obtine un operator care sa gestioneze cele 2 investitii la nivel judetean si care sa ofere raportul optim intre pretul (mic) al prestatiei si calitatea (ridicata) a serviciilor.
- Asigurarea unui serviciu de calitate la standarde europene si care sa corespunda normelor nationale si ale UE referitoare la mediu, este posibila numai cu investitii adecvate in dotari performante corespunzatoare si cu asigurarea de personal suficient si adecvat pregatit din punct de vedere profesional.

Asa cum s-a mentionat, Autoritatile Locale prin aderarea la ADI "Sistem Integrat de Management al Deseurilor" si care in conformitate cu reglementarile legale in vigoare au responsabilitatea asigurarii acestui serviciu public, au convenit cu operatorii de colectare si transport sa respecte urmatoarele reguli:

- deseurile colectate sa fie depozitate la rampa ecologica din cadrul centrului de management integrat al deseurilor (CMID) care va deservi intreg judetul;
- la data la care expira perioada conditionalitatilor Phare, precum si contractul in vigoare sa dizolve Asociatia infiintata in cadrul proiectului Phare, sa mandateze ADI „Sistem Integrat Managementul Deseurilor Covasna” si pentru aceste activitati care initial erau excluse din mandatul sau, urmând ca un act aditional sa fie incheiat la statutul ADI Sistem Integrat Managementul Deseurilor Covasna” pentru a include aceste aspecte in mandatul acestuia.

Prin cresterea nivelului calitativ al serviciilor comunitatea locala va beneficia de o imbunatatire a calitatii mediului si implicit a sanatatii populatiei.

In acelasi timp Autoritatile Locale din Judetul Covasna vor asigura indeplinirea fara penalitati a termenilor de conformare in conformitate cu angajamentul Romaniei privind problemele de mediu mentionate in Cap 22 Tratatul de Aderare.

Montajul institutional si financiar prevazut pentru Sistemul Integrat de Management al Deseurilor trebuie sa asigure:

- Imbunatatirea generala a calitatii mediului urban si a igienei publice;
- Protectia sanatatii populatiei care poate fi afectata de gestiunea defectuoasa a deseurilor;
- Implementarea unui sistem durabil si ecologic de colectare selectiva a deseurilor solide urbane;
- Actiuni de informare si constientizare a populatiei cu privire la importanta si beneficiile colectarii selective, a respectarii normelor si programelor stabilite pentru activitatile serviciului de salubritate.

Prioritatile sistemului de gestionare a deseurilor propus constau in:

- Contributia la imbunatatirea generala a calitatii mediului urban si a igienei publice;
- Actiuni de informare si constientizare a populatiei cu privire la importanta si beneficiile colectarii selective, a respectarii normelor si programelor stabilite pentru activitatile serviciului de salubritate.
- Implementarea colectarii selective a deseurilor solide urbane;
- Operarea si intretinerea unui sistem durabil si ecologic de colectare a deseurilor;
- Implementarea unor masuri eficiente de sanatate ocupationala si protectie a muncii pentru personalul implicat.

Sistemul integrat va permite:

- Colectarea selectiva a ambalajelor si deseurilor de ambalaj;
- Colectarea selectiva a fractiunii biodegradabile continuta in deseurile menajere si respectiv a deseurilor verzi;
- Reducerea volumului de deseuri depozitate;
- Reducerea cantitatilor de deseuri eliminate necontrolat;

4.6   Recomandari privind delegarea de gestiune a serviciului de operare CMID si ST

Modul recomandat pentru gestionarea serviciului de operare CMID si ST din judetul Covasna este **gestiunea delegata**

Reglementarile aplicabile pentru organizarea procedurii de delegare sunt urmatoarele:

- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilitati publice, cu modificarile si completarile ulterioare.
- Legea nr. 101/2006 serviciului de salubritate a localitatilor
- O.U.G nr. 34/19.04.2006 – Privind atribuirea contractelor de achizitie publica, a contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii.
- Hotararea de Guvern nr. 71/2007 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii
- Hotararea de Guvern nr. 717/2008 pentru aprobarea Procedurii-cadru privind organizarea, derularea si atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilitati publice, a criteriilor de selectie-cadru a ofertelor pentru serviciile comunitare de utilitati publice si a Contractului-cadru de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilitati publice

In plus, in elaborarea documentatiei de licitatie, trebuie respectate prevederile legii nr. 51/2006, care in art.30 alin. (14) enumera clauzele minime pe care trebuie sa le cuprinda un contract de delegare a gestiunii:

- denumirea partilor contractante;
- obiectul contractului;
- durata contractului;
- drepturile si obligatiile partilor contractante;
- programul lucrarilor de investitii pentru modernizari, reabilitari, dezvoltari de capacitati, obiective noi si al lucrarilor de intretinere, reparatii curente, reparatii planificate, renovari, atât fizic, cât si valoric;
- sarcinile si responsabilitatile partilor cu privire la programele de investitii, la programele de reabilitari, reparatii si renovari, precum si la conditiile de finantare a acestora;
- indicatorii de performanta privind calitatea si cantitatea serviciului, stabiliti prin caietul de sarcini si regulamentul serviciului, si modul de evaluare si cuantificare a acestora, conditii si garantii;
- tarifele practicate si procedura de stabilire, modificare sau ajustare a acestora;
- modul de tarifare si incasare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate;
- nivelul redeventei sau al altor obligatii, dupa caz;
- raspunderea contractuală;
- forta majora;
- conditiile de redefinire a clauzelor contractuale;
- conditiile de restituire sau repartitie, dupa caz, a bunurilor, la incetarea din orice cauza a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investitiilor realizate;
- mentinerea echilibrului contractual;
- conditiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii;
- administrarea patrimoniului public si privat preluat;
- structura fortei de munca si protectia sociala a acesteia;
- alte clauze convenite de parti, dupa caz

O detaliere a acestor clauze este data in Anexa E.

De asemenea, conform art.30 alin.(13) din aceeași lege, contractul de delegare a gestiunii are următoarele **anexe obligatorii**:

- caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului;
- regulamentul serviciului;
- inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente serviciului;
- procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute la lit. c).

Clauzele enumerate la art.30 alin. (14), astfel cum sunt menționate mai sus, reprezintă partea contractuală efectivă a contractului de delegare, în vreme ce anexele prevăzute de art.30 alin. (13) reprezintă partea reglementară a contractului. Anexele pot fi modificate de către delegatar, cu consultarea operatorilor și în cazul în care ca urmare a acestor modificări echilibrul contractual este afectat, operatorul poate fi îndreptățit să primească compensații corespunzătoare.

Un alt aspect legat de documentația de licitație se referă la unul dintre documentele necesare în pregătirea procedurii organizate pentru atribuirea contractului. În acest sens, conform art.30 alin.(2) din legea nr. 51/2006, delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice, respectiv operarea, administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente, se poate face pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciilor, pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare, concretizate într-un studiu de oportunitate; iar potrivit art.32 alin. (2) în vederea încheierii contractelor de delegare a gestiunii, autoritățile administrației publice locale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice vor asigura elaborarea și vor aproba, în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii serviciilor ori de la primirea unei propuneri formulate de un investitor interesat, un studiu de oportunitate pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii serviciilor, precum și documentația de atribuire a contractului de delegare a gestiunii.

Pentru contractele de delegare a gestiunii atribuite conform procedurii pentru contractele de servicii, elaborarea și aprobarea unui studiu de oportunitate este obligatorie, în baza prevederilor legii nr. 51/2006, chiar dacă pentru această procedură O.U.G. nr. 34/2006 nu face nicio referire la acest document.

5. MOTIVATIA ECONOMICO– FINANCIARA, SOCIALA SI DE MEDIU

5.1 Motive de ordin economico–financiar

Ca si modalitate de realizare a serviciului public de operare a Centrului de Management Integrat al Deseurilor in judetul Covasna atat Consiliul Judetean Covasna cat si administratiile publice locale, care, au delegat catre acesta realizarea tuturor demersurilor si actiunilor necesare in vederea implementarii proiectului mentionat, nu au avut prea multe optiuni, decat cele oferite de legislatia romana in vigoare si anume:

- gestiunea directa si
- gestiunea delegata

1. GESTIUNEA DIRECTA

poate avea urmatoarea situatie de management:

- organizare ca departament propriu al Consiliului Judetean;
- organizare ca societate pe actiuni, detinuta 100% de Consiliul Judetean.

A1. AVANTAJE

- Mentinerea responsabilitatii Consiliului fata de populatia deservita;
- Posibilitatea sustinerii populatiei sarace de catre Consiliu;
- Tarife mai mici decat in varianta gestiunii delegate (neexistand profit);
- Mentinerea autoritatii nemijlocite a consiliului local asupra activitatii;
- Accesul la fonduri europene destinate autoritatilor publice

A2. DEZAVANTAJE

- Ritm lent de investitii, bazat exclusiv pe fluxul de numerar din exploatare si pe sumele puse la dispozitie de Consiliul Judetean;
- Consiliul Judetean ar trebui sa furnizeze in continuare fonduri si garantii in calitate de actionar unic (daca se organizeaza un SA pentru operarea serviciului);
- parte din personalul Consiliului Judetean ar trebui sa se ocupe de serviciul respective

A3. TARIFE

Evolutia prezumata a tarifului de salubritate depinde de urmatoarele elemente:

- nivelul investitiilor;
- Termenele la care pe Consiliul Judetean decide sa faca investitiile;
- Sursele de finantare si schemele de finantare pe care Consiliul Judetean va decide sa le acceseze

A4. COSTURI SUPLIMENTARE SUPTATE DE CONSILIUL JUDETEAN IN CAZUL GESTIUNII PROPRII

- Instruirea personalului (este obligatorie pentru obtinerea licentei de operare a serviciului);
- Costurile de licentiere de catre ANRSC;
- Costurile de operare integral pentru prima luna (si partial pentm lunile urmatoare) pana la obtinerea veniturilor din operare
- Acoperirea deficitului din incasari

2. GESTIUNEA DELEGATA

B1. AVANTAJE

- Degrevarea Consiliului de necesitatea unui capital de investitie in dotarea "de la zero" a serviciului, precum si de efortul de organizare impus de aceasta;
- Consiliul Judetean va incasa de la concesionar o redeventa care se va inregistra ca venit la bugetul local
- Parametrii serviciilor si necesarul de investitii sunt clar definite in contractul de delegare de gestiune, cu mecanisme care impun ca majoritatea riscurilor de executie si exploatare sa treaca la operator;
  - Riscul de executie - in special riscurile de subestimare a costurilor, intarzieri si defecte se transfera total la operator;
  - Riscul de exploatare: va fi impartit intre Consiliu si operator;
  - Riscul legate de pret si ajustare pret: se impart in functie de formula de majorare tarife si alte clauze din contractul de delegare de gestiune intre Consiliu si operator
  - Riscuri legate de legislatie.se tranfera la operator sau se impart in functie de tipul de compensare sau de ce modifcari sunt unilaterale si deci compensabile de Consiliu
- Din momentul in care operatorul isi intra in drepuri, investitiile se accelereaza. Profitul operatorului va genera nevoia de schimbare urgenta a proceselor interne si a relatiilor cu clienti;
- Accesul la fondurile de investitii este mai facil (de exemplu cele necesare pentru construirea celulei 2) in cazul partenerilor privati comparativ cu autoritatile publice locale , cu atat mai mult cu cat autoritatea publica poate ava in implementare mai multe proiecte , atingandu-si plafonul de imprumut prevazut de lege
- Consiliul Judetean transfera sarcina investitiilor si - potential - finantarii catre operatorul pentru partea ce ii revine;
- Consiliul Judetean va avea dreptul la control final asupra derularii serviciului, avand posibilitatea de a anula delegare de gestiunea in cazul in care operatorul are activitate defectuoasa persistenta – sunt necesare clauze de penalizare si reziliere in contract;
- Consiliul Judetean are putere decizionala pentru ca in momentul incredintarii contractului, sa adopte toate prevederile contractuale optime;
- Reducerea imixtiunii politicului in deciziile de afaceri, investitii si personal;
- Criteriile de management comercial se pot indeplini pentru a avea acces la fonduri cum ar fi cele bancare/obligatare.

B2. DEZAVANTAJE

- Consiliul Judetean trebuie sa isi adapteze rolurile de administrator si reglementator pe durata contractului si va trebui sa se concentreze pe negociere, supervizare si monitorizare;
- Tarife mai mari datorita includerii in structura acestora a unei cote de profit pentru operatorul delegat
- Monopol pe termen lung atribuit operatorului , fapt ce poate genera dificultati de iesire din contract in caz de neperformanta;

Un aspect important valabil pentru ambele cazuri (gestiune directa sau delegata) este ca operatorul va putea mentine o activitate sustenabila datorita veniturilor CMID asa cum sunt prezentate acestea in Anexa D.

In urma celor prezentate , avand in vedere greutatea avantajelor in contrapartida cu dezavantajele enumerate, se recomanda de la sine varianta contractului de delegare a gestiunii, acesta fiind o conditie esentiala a asigurarii posibilitatilor de dezvoltare si modernizare a activitatilor de management al deseurilor, creandu-se astfel cadrul concurential al acestei activitati, stimuland totodata si investitiile

In cazul delegarii gestiunii, Consiliul Judetean va urmari obtinerea celui mai bun raport calitate-pret si un echilibru intre riscurile si beneficiile asumate prin contract.

In urma procedurii de delegare, se va putea selecta un operator care sa ofere cele mai bune premise pentru fructificarea avantajelor delegarii si o transparenta ridicata.

5.2 Motive legate de protectia mediului

In cadrul acestui capitol trebuie sa se aiba in vedere faptul ca in urma realizarii proiectului POS Mediu se propune implementarea unui sistem de management integrat al deseurilor in judetul Covasna care sa fie in conformitate cu POS si cu directivele UE (in ceea ce priveste deseurile biodegradabile), sa realizeze protejarea sanatatii publice si protectia mediului prin imbunatatirea colectarii deseurilor si a depozitarii acestora intr-un nou depozit de deseuri ce va fi construit la standarde europene, optimizarea managementului integrat al deseurilor si imbunatatirea standardelor serviciilor prin introducerea si extinderea sistemelor de colectare separata a deseurilor pentru a promova reciclarea ambalajelor si a deseurilor biodegradabile in conformitate cu cerintele nationale si cele ale UE si pentru a reduce cantitatea de deseuri depozitate.

In detalierea motivelor legate de protectia mediului vor fi luate in considerare toate serviciile ce vor fi delegate si anume:

- Operarea statiei de transfer de la Targu Secuiesc;
- Operarea Centrului de Management Integrat al Deseurilor (CMID) cu toate componentele sale: depozit conform (ecologic), statie de sortare si statie de compostare;
- Se include, de asemenea si transportul de la statia de transfer la depozitul de deseuri

Din punct de vedere al cerintelor de mediu trebuiesc avute in vedere tintele ce trebuiesc atinse referitoare la:

- Gradul de acoperire cu servicii de colectare in mediul urban si in mediul rural;
- Reciclare/valorificare a deseurilor de ambalaje pe tipuri de material;
- Reducerea cantitatii de deseuri biodegradabile ce se vor depozita.

Tintele colectarii care trebuie respectate: Sunt prevazute masuri specifice pentru fluxurile diferite de deseuri dupa cum este prezentat in continuare:

- Pentru deseuri mixte, operatorii de colectare existenti vor furniza echipamentul necesar pentru introducerea in tot judetul a unui sistem de colectare vizand acoperirea a 100% atat in mediul urban, cat si in mediul rural.
- Pentru deseurile biodegradabile, operatorii de colectare existenti vor asigura un sistem de colectare separat in zonele urbane, acoperind 30% din populatia urbana in 2012, 60% in 2015 si 80% in 2017, iar in comune compostarea in gospodariile proprii va fi stimulata acoperind 100% din populatia rurala. Obiectivele stabilite vizeaza reducerea cantitatii de deseuri biodegradabile depozitate, raportat la anul de referinta 1995 (49,406 tone) cu 25% in 2010, 50% in 2013 si 65% pana in 2016.

- Pentru deseurile din ambalaje, operatorii de colectare existenti vor asigura in zonele urbane containere pentru colectarea separata a hartiei, plasticului, metalului si sticlei.

Operarea statiei de transfer de la Targu Secuiesc

Dupa ce sunt colectate, deseurile trebuie transferate la depozitul ecologic; acest transfer se poate realiza prin 2 modalitati: transport direct (vehicule de colectare care merg la depozit) si prin transport indirect (vehicule de colectare care transfera deseurile la o statie de transfer in containere mari ce sunt transportate mai departe cu camioane).

Statia de transfer este folosita, in principiu, pentru transferul deseurilor mixte. Datorita activitatilor de separare a deseurilor volumul de deseuri mixte va trebui sa fie redus in timp; asadar in anul 2016 se estimeaza ca majoritatea sistemelor pentru colectare separata vor fi dezvoltate si ca volumul de deseuri mixte va fi minim.

Operarea statiei de transfer va permite colectarea deseurilor municipale de pe o arie suficient de intinsa in jurul localitatii, urmata de transferarea deseurilor in containerele mari de 32mc si transportul ulterior al acestora cu camioane mari la depozitul de la Borosneu Mare. Aceasta va trebui sa asigure un management eficient si sustenabil al deseurilor, servicii publice de calitate, precum si o protectie adecvata a mediului inconjurator.

Operarea CMID

Conceptul CMID este acela de a pune la dispozitie tot ceea ce este necesar pentru tratarea deseurilor si depozitarea lor intr-o locatie comuna pentru a gestiona diferite fluxuri de deseuri in functie de tipul si compozitia acestora. Avantajele amplasarii tuturor facilitatilor intr-o locatie comuna sunt: un mai bun control al managementului, o logistica simplificata si economii in ceea ce priveste investitiile.

Centrul de Management Integrat al Deseurilor de la Borosneu Mare va include *un depozit ecologic, o statie de compostare si o linie de sortare.*

Depozitarea

Cum toate gropile de gunoi au fost inchise respectand prevederile HG 349/2005, Art. 3. de la mijlocul anului 2009, deseurile din zonele rurale sunt transportate la depozitele municipale functionale de pe raza judetului Covasna pana la intrarea in functiune a depozitului ecologic de la Borosneu Mare.

Obiectivul unui depozit ecologic corect de deseuri este prevenirea sau reducerea cat mai mult posibil a efectelor negative asupra mediului, datorate depozitarii pe pamant a deseurilor, prin introducerea unor cerinte tehnice stricte.

In ierarhia deseurilor, depozitul ecologic de deseuri trebuie considerat ca etapa finala a oricarui sistem de management al deseurilor solide. Directiva Europeana 99/31/EC stipuleaza faptul ca doar deseurile care au fost tratate pentru reducerea volumului sau a continutului periculos, vor fi depozitate in depozite ecologice de deseuri municipale.

Depozitul ecologic de la Borosneu Mare va avea 3 celule. In afara de stocare, depozitul include un sistem de management al apei pluviale, statie de tratare a levigatului, precum si sistem de colectare a gazului de depozit prevazut cu facla. Au fost prevazute de asemenea: o cladire administrativa, un pod bascula (cantar pentru autovehicule rutiere), o cladire de receptie, parcuri si facilitati conexe.

Depozitul va fi utilizat pentru eliminarea deseurilor inerte si a deseurilor municipale solide nepericuloase. Exista insa probabilitatea ca mici cantitati de deseuri menajere periculoase sa fie de asemenea colectate in

depozit. Amplasamentul Borosneu Mare se afla intr-o zona relativ izolata si ofera posibilitatea de dezvoltare a altor facilitati in apropierea depozitului ecologic.

Constructia si operarea depozitului ecologic de deseuri de la Borosneu Mare sunt planificate pe o perioada de proiectie de 20 ani. Operarea altor elemente ale CMID (sortare, compostare si alte activitati viitoare care se vor desfasura) trebuie implementate cu atentie in concordant cu activitatile depozitului ecologic de deseuri.

Solutiile tehnice constructive si facilitatile depozitului (tratarea levigatului, colectarea gazului, sistemul de drenuri si de colectare ape pluviale, etc.) au un rol major in protejarea mediului si implicit a sanatatii populatiei.

Sortarea

Statia de sortare este necesara pentru a separa deseurile colectate in saci menajeri (plastic sau metal) si pentru a separa hartia; separarea deseurilor colectate mixt se poate realiza prin sortare manuala si mecanica.

S-a recomandat ca statia de sortare sa fie manuala deoarece este cea mai potrivita alegere din punctul de vedere al conditiilor economice actuale. In plus o statie cu separare mecanica prezinta o investitie ridicata si costuri de intretinere ridicate. Asadar cea mai robusta statie este cea cu sortare manuala.

S-a propus investitia intr-o statie de sortare dotata cu echipamente raportate la cerintele de tratare calculate pentru anul 2026, ce va fi amplasata la Centrul de Management al Deseurilor din Borosneu Mare, judetul Covasna.

Statia de sortare va permite sortarea diferitelor tipuri de deseuri din ambalaje, pentru a atinge o mai buna calitate a componentelor sortate, si cresterea potentialului de piata, care va face mai usor stabilirea unui acord cu asociatiile de producatori. Mai mult, statia de sortare va contribui la atingerea obiectivelor pentru Romania privind reciclarea.

Compostare

La CMID din Borosneu Mare este prevazuta si o statie de compostare. Statia de compostare este formata din zona de receptie, zona de compostare, zona de maturare si zona de stocare. Tehnica propusa este compostarea in brazda. Perioada de compostare este estimata la 2-3 luni. Ceea ce rezulta este compost si reprezinta aproximativ 45% din deseurile biodegradabile intrate la compostare. Calitatea prevazuta permite utilizarea acestui compost in agricultura.

Din punctul de vedere al protectiei mediului, in cadrul acestui proces exista riscul eliminarii de mirosuri neplacute, dar cum amplasamentul este situat la distanta considerabila de zone locuite, impactul asupra populatiei va fi minor.

Transport intre Statia de Transfer si CMID

Avand in vedere comparatia intre costurile suplimentare cu constructia unei statii de transfer si economia de costuri cu transportul cu camioane mari, a rezultat ca este necesara o statie de transfer in judetul Covasna. Deseurile colectate vor fi transferate catre statia de transfer din localitatea Targu Secuiesc. Camioanele de colectare a deseurilor vor fi furnizate de operatorii de colectare.

Statia de transfer este alcatuita dintr-o rampa, un spatiu de depozitare adecvat si containere cu o capacitate de 32 mc amplasate langa zona unde vor fi depozitate deseurile. S-a adoptat un sistem de container deschis, deoarece sistemul de container cu presa ar necesita o capacitate de transport mai mare pentru a fi mai eficient fata de sistemul de containere deschise.

Transportul deșeurilor direct la CMID sau la ST va fi asigurat de operatorii de colectare, echipamentele necesare pentru această activitate fiind asigurate prin contractele de operare. În funcție de starea drumurilor, transferul deșeurilor de la ST la CMID va fi asigurat de camioane cu un container sau de camion prevăzut cu remorca ce va transporta 2 containere.

Pentru protejarea mediului în timpul transportului cu containerele de 32mc, acestea vor fi acoperite cu prelate, pentru a evita o eventuală împrăștiere a fracțiilor ușoare prezente în deșeuri.

Oportunitatea implementării sistemului de management integrat al deșeurilor prin realizarea CMID cu facilitățile prezentate mai sus se justifică pe deplin și din perspectivă protecției mediului înconjurător și implicit a sănătății populației.

Prin realizarea și operarea CMID se va putea evita contaminarea solului întrucât se va stopa depozitarea necontrolată a deșeurilor în locuri neamenajate (asa numită depozitare salbatică), iar levigatul rezultat va fi colectat și tratat într-o stație de epurare adecvată; de asemenea se vor putea evita emisiile necontrolate de gaze cu efect de seră și autoaprinderea deșeurilor, cu tot cortegiul de lor de efecte neplăcute și daunătoare (mirosuri, fum, etc.) asupra calității aerului. În plus se vor putea atinge cu ușurință tintele de acoperire cu servicii de salubritate atât în mediul urban, cât și în mediul rural, precum și tintele specifice de reciclare/valorificare pentru deșeurile de ambalaje și cele pentru depozitarea deșeurilor biodegradabile.

Toate aceste beneficii din punct de vedere al asigurării unor standarde adecvate referitoare la sistemul de management al deșeurilor și asigurarea unui impact cât mai redus asupra factorilor de mediu (aer, apă, sol) vor conduce în final la creșterea standardului calității vieții locuitorilor județului Covasna și la creșterea oportunităților pentru dezvoltarea socio-economică și turistică a zonei.

Modalitatea de executare a serviciilor (directă/ delegată) trebuie să favorizeze varianta prin care operatorul facilităților CMID și al Stației de transfer de la Târgu Secuiesc este pregătit și deține certificarea sistemului de management al mediului conform ISO14001 care va fi o garanție pentru abordarea adecvată a aspectelor de mediu aferente prestațiilor. Această variantă este cea a serviciilor delegate către un operator specializat și cu experiență în domeniu.

5.3 Motive de ordin social și instituțional

Desfășurarea serviciilor de salubritate (operare CMID și ST) în condițiile descrise în studiul de oportunitate va contribui la îmbunătățirea semnificativă a aspectului urbanistic și peisagistic precum și la diminuarea sau chiar eliminarea pericolelor potențiale privind sănătatea oamenilor.

În concordanță cu concluziile "Raportului privind impactul asupra mediului", majoritatea efectelor în cursul perioadei operaționale sunt pozitive. În special problemele de igienă publică, sociale și economice vor fi ameliorate semnificativ printr-un sistem de gestionare a deșeurilor controlat pe tot cuprinsul județului Covasna.

Efectele negative vor fi întâlnite mai ales în timpul perioadei de construcție, dar aceste efecte vor fi reduse.

Efectele negative în timpul perioadei operaționale, precum impactul vizual vor fi reduse prin proiectarea corectă a componentelor (de exemplu prin plantarea unei centuri verzi în jurul CMID).

În perioada operațională efectul proiectului va fi pozitiv. Prin introducerea tratării și depozitării ecologice a deșeurilor se va asigura un nivel crescut de salubritate în județ.

În vederea protecției utilizatorilor privind creșterile nejustificate ale tarifelor, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Sistem Integrat de Management al Deșeurilor Județul Covasna" va monitoriza modul de constituire al tarifelor și modificările acestora prin aprobarea lor.

In perioada operationala, impactul asupra mediului social si economic va fi semnificativ pozitiv datorita crearii de noi locuri de munca, asigurarea tratarii si depozitarii deseurilor in conformitate cu normativele europene de mediu.

Din punct de vedere institutional Asociatia de Dezvoltare Intercomunitara "Sistem Integrat de Management al deseurilor" va monitoriza contractele de delegare la nivelul sistemului ceea ce va asigura o coordonare unitara pentru intreg judetul. Asa cum s-a mentionat in acest studiu, operatorii de colectare si transport existenti isi vor continua activitatea pe baza contractelor de delegare existente, urmand ca la finalizarea acestora ADI sa aiba responsabilitatea organizarii licitatiilor si pentru aceasta activitate de colectare si transport deseuri.

6. RISCURI (Conform HG71/2007)

Riscuri de amplasament

Categoria de risc	Descriere	Consecinte	Eliminare
Infrastructura disponibila	Structurile existente sunt partial inadecvate unei operari eficiente	Majorarea costurilor de operare	Operatorul va optimiza costurile pentru conditiile date. Concedentul se angajeaza pentru a realiza investitii viitoare in scopul remedierii problemelor
Mediu	Pe parcursul operarii se produc contaminari ale proprietatilor adiacente	Costuri de decontaminare	Operatorul este obligat sa-si ia toate masurile necesare pentru evitarea unor astfel de evenimente.

Finantator si finantare

Categoria de risc	Descriere	Consecinte	Eliminare
Finantator incapabil	Concesionarul (Operatorul) devine insolubil sau efectuarea prestatiilor necesita o finantare operationala mai mare decât cea estimata de Concesionar	Nerealizarea serviciilor concesionate si neatingerea tintelor/obiectivelor investitiei	O corecta si aprofundata analiza a resurselor financiare prezentate in cadrul ofertei depuse de viitorul Operator (angajamentele finantatorului). Garantarea de catre Operator a realizarii serviciilor (Garantie de buna executie)
Finantare indisponibila	Operatorul nu poate asigura resursele financiare si de capital atunci când trebuie si in cantumuri suficiente	Lipsa finantarii pentru finalizarea investitiilor post-proiect	Concedentul va analiza cu mare atentie angajamentele financiare ale Operatorului si concordanta cu programarea investitiilor post-proiect
Modificari de taxe	Pe parcursul proiectului regimul de impozitare general se schimba in defavoarea Operatorului	Impact negativ asupra veniturilor financiare ale Operatorului	Veniturile Operatorului trebuie sa permita acoperirea diferentelor nefavorabile, pâna la un quantum stabilit intre parti prin contract. Peste acest quantum, diferenta va fi suportata de Concedent, din surse legal constituite cu aceasta destinatie
Finantare suplimentara	Datorita schimbarilor de legislatie, de politica sau de alta natura, sunt necesare	Operatorul nu poate suporta financiar consecintele schimbarilor	Operatorul poate acoperi o parte din refinantare in limita resurselor disponibile. Partea ramasa neacoperita se suporta

Categoria de risc	Descriere	Consecinte	Eliminare
	finantari suplimentare pentru reconstructie, modificare, reechipare etc.		de Concedent

Operare

Categoria de risc	Descriere	Consecinte	Eliminare
Resurse la intrare	Resursele necesare pentru operare costa mai mult decât estimarile initiale, nu au calitate corespunzatoare sau sunt indisponibile in cantitatile necesare	Cresteri de cost si, in unele cazuri, efecte negative asupra calitatii prestatiiilor efectuate	Operatorul va gestiona riscul prin contracte de furnizare pe termen lung cu clauze specifice privind asigurarea calitatii furniturilor.
Intretinere si reparare	Calitatea infrastructurii disponibile este necorespunzatoare având ca rezultat cresterea peste anticipari a costurilor de intretinere si reparatii	Cresteria costului cu efecte negative asupra serviciilor prestate	Operatorul poate gestiona riscul prin contracte de service externalizat, incheiate pe termen lung cu firme corespunzator calificate
Schimbarea cerintelor Concedentului in afara limitelor agreate prin contract	Concedentul schimba cerintele dupa semnarea contractului	Schimbarea cerintelor pe timpul desfasurarii serviciului conduce la cresterea costurilor de operare	Concedentul trebuie sa defineasca cât mai exact cerintele sale inca din faza de pregatire a licitatiei
Operare	Operatorul nu corespunde financiar sau nu poate efectua prestatiiile conform contractului	Imposibilitatea efectuării prestatiiilor	Concedentul trebuie sa examineze in detaliu, inca din faza de ofertare, capacitatea viitorului Concesionar de a indeplini cu succes contractul

Piata

Categoria de risc	Descriere	Consecinte	Eliminare
Neincasarea tarifului pentru serviciul prestat sau neimplementarea planului de crestere a tarifelor	Veniturile Operatorului vor fi sub cele estimate initial	Imposibilitatea prestării serviciilor	In faza de ofertare, viitorul Concesionar poate propune conditii contractuale care sa-i asigure conditii de acoperire a riscului. Concedentul se va implica in incasarea tarifelor de la operatorii de colectare si in aprobarea din timp a cresterilor de tarife
Competitie	Aparitia pe piata a concurentilor in domeniu	Venituri sub proiectiile financiare anterioare ca	Operatorul trebuie sa analizeze cu atentie conditiile de piata.

Categoria de risc	Descriere	Consecinte	Eliminare
	prestatiilor efectuate, conform contractului, de Concesionar	urmare a reducerii preturilor si/ sau a reducerii cererii, datorita concurentei	Concedentul trebuie sa se abtina de la masuri care afecteaza piata
Schimbari demografice	O schimbare demografica sau socio-economica afecteaza cererea pentru prestatii contractate	Venituri sub proiectiile financiare anterioare	Operatorul are obligatia sa prevada in calculele sale eventuale modificari de venituri
Inflatia	Valoarea platilor in timp este diminuată de inflatie	Diminuarea in termeni reali a veniturilor din proiect	Operatorul poate propune un mecanism corespunzator pentru compensarea inflatiei, prin ajustari ale preturilor. Concedentul trebuie sa evite ca Concesionarul sa beneficieze de supra-compensari sau sa beneficieze de plati duble

Risc legal si de politica a Concedentului

Categoria de risc	Descriere	Consecinte	Eliminare
Reglementarea	Existenta unui cadru statutar de reglementari care vor afecta Concesionarul	Efect asupra costurilor si veniturilor	Operatorul evalueaza sistemul de reglementari si ia masurile necesare
Schimbari legislative/de politica (1)	Schimbare legislativa si/ sau a politicii Concedentului, care nu poate fi anticipata la semnarea contractului si care este adresata direct, specific si exclusiv proiectului, ceea ce conduce la costuri de capital sau operationale suplimentare din partea Concesionarului	O crestere semnificativa in costurile operationale ale Concesionarului si/sau necesitatea de a efectua cheltuieli de capital pentru a putea raspunde acestor schimbari	Concedentul poate sa reduca raspunderea pentru astfel de schimbari prin monitorizarea si limitarea schimbarilor. Operatorul va realiza schimbarile in asa maniera incat efectul financiar asupra lui sa fie minimizat
Schimbari legislative/ de politica (2)	Schimbare legislativa si/ sau a politicii Concedentului, care nu poate fi anticipata la semnarea contractului si care este generala in aplicarea sa (nu specifica proiectului), ceea ce conduce la costuri de capital sau operationale suplimentare din partea Concesionarului	O crestere semnificativa in costurile operationale ale Operatorului si/sau necesitatea de a efectua cheltuieli de capital pentru a putea raspunde acestor schimbari	Concedentul poate diminua riscurile prin excluderea schimbarilor ca cele legate de taxe sau cele pentru care Operatorul este compensat pe baza unei ajustari cu indicele Preturilor de Consum si numai in baza unei "sume semnificative" pre-agreate

Actiunile proiectului

Categoria de risc	Descriere	Consecinte	Eliminare
Depreciere tehnica	Deprecierea tehnica este mai mare decât cea prevazuta	Cresterea costurilor de retehnologizare	Operatorul poate lua masurile necesare pentru evitarea unei astfel de situatii

Forta majora

Categoria de risc	Descriere	Consecinte	Eliminare
Forta majora	Forta majora, astfel cum este definita prin lege, impiedica realizarea contractului	Pierderea sau avariarea activelor si pierderea/diminuarea posibilitatii de obtinere a veniturilor preconizate	Operatorul poate lua masuri de asigurare a activelor si urmareste repararea sau inlocuirea acestora in cel mai scurt timp posibil

---

Profitabilitatea proiectului

Categoria de risc	Descriere	Consecinte	Eliminare
Proiectul se dovedeste mai profitabil decât previziunile realizate initial	Balanta de venituri-cheltuieli difera semnificativ fata de previziuni	Supra-profituri in favoarea Operatorului	Concedentul trebuie sa includa mecanisme de repartizare echitabila a profiturilor obtinute peste limita luata in calcul la stabilirea proiectiilor financiare

7. CONCLUZII SI RECOMANDARI

In concluziile prezentului Studiu de oportunitate se mentioneaza urmatoarele aspecte importante:

- implementarea unui sistem de management integrat al deeurilor in judetul Covasna care sa fie in conformitate cu POS si cu directivele UE inseamna:
  - realizarea protejarii sanatatii publice si a mediului prin imbunatatirea colectarii deeurilor si a depozitarii acestora prin inchiderea si remedierea depozitelor de deseuri existente si constructia unui nou depozit de deseuri la standarde europene,
  - optimizarea managementului integrat al deeurilor si imbunatatirea standardelor serviciilor
  - introducerea si extinderea sistemelor de colectare separata a deeurilor pentru a promova reciclarea ambalajelor si a deeurilor biodegradabile in conformitate cu cerintele nationale si cele ale UE si pentru a reduce cantitatea de deseuri depozitate
  - dezvoltarea si realizarea unei strategii eficiente cu privire la tarife si taxe, precum si la colectarea acestora

- in sprijinirea realizarii sistemului de management integrat al deeurilor Consiliul Judetean Covasna a beneficiat de finantare nerambursabila din partea Uniunii Europene in valoarea totala de 24.517.129 euro care va furniza:
  - un Centru de Management Integrat al Deeurilor in localitatea Borosneu Mare, care va include
    - un depozit ecologic de deseuri,
    - statie de compostare si
    - statie de sortare si
  - o Statie de transfer in Targu Secuiesc
  - inchiderea depozitelor neconforme de deseuri in judetul Covasna

- pentru obiectele realizate prin investitiile de mai sus trebuie asigurata operarea lor in contextul institutional stabilit prin cererea de finantare si in Studiul de fezabilitate anexat acesteia si in conditii de autosustinere financiara. Acest lucru este posibil avand in vedere sursele de venit preconizate ale CMID si care au fost prezentate in capitolele anterioare.

- Operatorii existenti de colectare a deeurilor municipale (si alte servicii de salubritate) vor colabora pe baze de contracte comerciale cu Operatorul angajat pentru prestarea serviciilor CMID.

- modalitatea de asigurare a serviciilor care constituie obiectul studiului de oportunitate este reglementata prin legislatia nationala in vigoare si poate fi prin:
  - gestiune directa sau
  - gestiune delegata

Avand in vedere balanta avantaje/ dezavantaje precum si angajamentele luate de autoritatile din judetul Covasna prin semnarea Contractului de finantare POS Mediu, prin prezentul studiu de oportunitate se

recomanda ca operarea CMID si a Statiei de transfer sa se realizeze prin **gestiune delegata**. Celelalte componente ale serviciilor de salubritate (precolectarea, colectarea si transportul deseurilor municipale, maturatul, spalatul, stropirea si intretinerea cailor etc.) vor fi realizate de operatorii deja existenti, adica: SC TEGA SA, SC GOS TRANS COM SRL, SC GOSP COM SRL si SC Salubritatea IBSV SRL.

Optiunea de mai sus se poate implementa tinand cont de prevederile legislative prezentate in capitolele anterioare, pe baza unui contract de delegare (vezi detalii in Anexa E). Operatorul (cu capital privat sau nu) cu care se va incheia acest contract va fi responsabil cel putin de:

- Prestarea serviciilor conform documentelor contractuale, inclusiv Caietul de sarcini al serviciului si Regulamentul serviciului
- Plata unei redevente catre Consiliul Judetean Covasna in cuantumul necesar recuperarii cotei proprii a finantarii investitiilor
- Mentinerea starii activelor concesionate si dezvoltarea viitoare a acestora conform necesitatilor sistemului integrat de management al deseurilor
- Asigurarea unui management eficient al operarii in conditii de calitate si de performanta impuse si monitorizate de concendent prin Asociatia de Dezvoltare Intercomunitara "Sistem Integrat de Management al Deseurilor"

Concesionarea bunurilor proprietate publica si/ sau privata a Consiliului Judetean Covasna realizate prin investitia POS Mediu si utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor si/sau activitatilor care fac obiectul delegarii gestiunii, este parte intrinseca a contractelor de delegare a gestiunii; aceste bunuri se transmit operatorului spre administrare si exploatare pe perioada delegarii gestiunii.

Totodata, se recomanda ca durata delegarii gestiunii serviciilor sa fie stabilita la o valoare minima si sa se prevada posibilitatea rezilierii/ modificarii contractului de delegare pentru cazul in care cadrul legislativ va permite realizarea tuturor serviciilor de salubritate de catre un singur operator regional din judet.

Anexe

Anexa A. Evolutia tarifelor de colectare	55
Anexa B. Evolutia tarifelor de depozitare	60
Anexa C. Planul de crestere al tarifelor de depozitare la CMID	66
Anexa D. Veniturile CMID (mii lei)	68
Anexa E. Continutul contractelor de delegare a gestiunii pentru serviciile de salubritate	70

Operator	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
DESEURI NON-CASNICE											
Tarif deseuri noncasnice - RON/t					145	174	192	214	231	248	266
Sf. Gheorghe - Sc TEGA SA											
Locuitori URBAN	62147	62244	62242	61858	61478	61099	60723	60350	59978	59978	59978
Locuitori RURAL	90176	90317	90399	90669	90939	91210	91482	91755	92029	92166	92303
DESEURI CASNICE											
Tarif urban Ron/pers/luna					5	5	5	6	6	7	7
Tarif rural Ron/pers/luna					2	2	2	3	3	3	3
DESEURI NON-CASNICE											
Tarif deseuri noncasnice - RON/t	ron/t				151	163	176	190	204	218	232
Evolutia populatiei											
Urban		0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	0
Rural		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total populatie											
Urban	103041	103156	103151	102516	101885	101258	100635	100016	99400	99400	99400
Rural	111122	111296	111397	111729	112062	112396	112732	113068	113405	113574	113743
Media ponderata a tarifului lei/pers/luna											
Tarif mediu ponderat zona urbana					4	4	5	5	6	7	7
Tarif mediu ponderat zona rurala					2	2	3	3	3	3	3
Generare deseuri menajere											
Urban - kg/zi/pers			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rural - kg/zi/pers			0	0	0	0	0	0	0	0	0
Urban - tone/luna/pers			0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rural - tone/luna/pers			0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tarif mediu ponderat lei/tona											
Urban - lei/ton			0	0	135	148	161	176	196	211	227

Operator	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rural - lei/ton			0	0	161	175	189	205	218	234	248
Urban - EUR/ton					32	35	39	43	48	52	57
Rural - EUR/ton					38	42	45	50	54	58	62
Total - lei/ton					148	162	176	192	208	223	239

Operator	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Targu Secuiesc - Sc GOSP COM Srl										
Locuitori URBAN	19539	19539	19539	19539	19539	19539	19539	19539	19539	19539
Locuitori RURAL	12442	12460	12479	12498	12516	12535	12554	12572	12591	12610
DESEURI CASNICE										
Tarif urban Ron/pers/luna	9	9	10	11	11	13	14	15	16	17
Tarif rural Ron/pers/luna	4	4	4	5	5	5	6	6	7	7
DESEURI NON-CASNICE										
Tarif deseuri noncasnice - RON/t	266	284	302	335	346	379	403	437	467	494
Intorsura Buzaului - Sc SALUBRITATEA IBSV Srl										
Locuitori URBAN	8755	8755	8755	8755	8755	8755	8755	8755	8755	8755
Locuitori RURAL	9030	9044	9057	9071	9084	9098	9111	9125	9139	9152
DESEURI CASNICE										
Tarif urban Ron/pers/luna	5	5	6	6	7	7	8	9	9	10
Tarif rural Ron/pers/luna	4	4	4	5	5	6	6	6	7	7
DESEURI NON-CASNICE										
Tarif deseuri noncasnice - RON/t	159	170	182	194	207	221	236	252	269	287
Covasna - Sc GOS-TRANS-COM Srl										
Locuitori URBAN	11128	11128	11128	11128	11128	11128	11128	11128	11128	11128
Locuitori RURAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DESEURI CASNICE										

Operator	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tarif mediu ponderat lei/tona										
Urban - lei/ton	248	264	282	304	322	345	368	395	421	449
Rural - lei/ton	266	284	303	324	345	368	393	420	449	478
Urban - EUR/ton	62	66	71	76	80	86	92	99	105	112
Rural - EUR/ton	67	71	76	81	86	92	98	105	112	120
Total - lei/ton	258	275	293	315	334	358	382	408	436	465

Anexa B. Evolutia tarifelor de depozitare

			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Calcularea tarifului maxim (accesibilitate, criterii, TVA inclus)										
Nivelul veniturilor gospodariilor	EUR 2007	RON-2007								
Urban	7258	24027	27991	27376	28389	29678	31211	32855	35156	37837
Rural	3557	11774	13717	13415	13911	14543	15294	16100	17228	18541
Venitul mediu pe gospodarie			20677	20190	20904	21819	22909	24078	25758	27715
Maximum cheltuieli gospodarii populatie	0.01									
Urban		/hh/yr		274	284	297	312	329	352	378
Rural		/hh/yr		134	139	145	153	161	172	185
Mediu		/hh/yr		202	209	218	229	241	258	277
Nivelul maxim al tarifelor la maximum de accesibilitate inclusiv colectarea										
Urban		RON/ton					346	362	384	410
Rural		RON/ton					591	622	659	702
Cheltuieli medii pe gospodarie		RON/ton					405	424	450	480
Urban prima decile		RON/ton					302	315	335	357
Tarif mediu la nivel de judet pentru colectare										
Urban		RON/ton					176	196	211	227

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rural	RON/ton					205	218	234	248
Tarif mediu ponderat la nivel de judet pentru colectare	RON/ton					192	208	223	239
Nivelul maxim al tarifulor dupa scaderea serviciului de colectare									
Urban	RON/ton					126	119	123	130
Rural	RON/ton					97	97	101	109
Cheltuieli medii pe gospodarie excluzand colectarea	RON/ton					126	119	123	130
Nivelul costurilor									
Casnic urban and rural									
excluzand bunurile finantate	RON/ton					161	149	157	169
costul complet de recuperare	RON/ton					147	199	207	218
Nemenajere	RON/ton		0	0	0	147	199	207	218
Evolutia tarifulor excluzand colectarea (incluzand TVA)									
Gospodarii - urbane	/ton					118	119	123	130
Gospodarii - rurale	/ton					118	119	123	130
Non-casnic, rel. pret cost complet						1	1	1	1
Non-casnic	/ton					147	199	207	218
Tarif mediu casnic si noncasnic pentru tratament si depozitare	/ton					128	146	152	160
Valoarea medie de facturare (inclusiv TVA)									
Gospodarii - urbane - excluzand	lei/gosp/an		0	0	0	106	108	113	120

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
colectarea									
Gospodarii - rurale - excluzand colectarea	lei/gosp/an		0	0	0	31	31	32	34
Gospodarii - mediu ponderat - excluzand colectarea	lei/gosp/an		0	0	0	67	68	71	75

			2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Calcularea tarifului maxim (accesibilitate, criterii, TVA inclus)														
Nivelul veniturilor gospodariilor		EUR 2007	RON-2007											
Urban		7258	24027	40722	43827	47169	50765	54636	58802	63286	68112	73305	78895	
Rural		3557	11774	19955	21477	23114	24877	26774	28815	31012	33377	35922	38661	
Venitul mediu pe gospodarie				29820	32086	34523	37146	39968	43005	46272	49787	53569	57639	
Maximum cheltuieli gospodarii populatie		0.01												
Urban		/hh/yr		407	438	472	508	546	588	633	681	733	789	
Rural		/hh/yr		200	215	231	249	268	288	310	334	359	387	
Mediu		/hh/yr		298	321	345	371	400	430	463	498	536	576	
Nivelul maxim al tarifulor la maximum de accesibilitate inclusiv colectarea														
Urban		RON/ton		437	467	498	532	567	605	646	689	736	785	
Rural		RON/ton		748	797	849	906	966	1030	1098	1172	1250	1334	
Cheltuieli medii pe gospodarie		RON/ton		512	546	583	622	664	708	756	807	861	919	
Urban prima decile		RON/ton		381	407	434	463	494	527	563	601	641	684	
Tarif mediu la nivel de judet pentru colectare														
Urban		RON/ton		248	264	282	304	322	345	368	395	421	449	
Rural		RON/ton		266	284	303	324	345	368	393	420	449	478	
Tarif mediu ponderat la nivel de judet pentru colectare				RON/ton	258	275	293	315	334	358	382	408	436	465

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nivelul maxim al tarifulor dupa scaderea serviciului de colectare											
Urban	RON/ton	133	142	152	160	173	182	194	206	220	236
Rural	RON/ton	115	123	131	139	149	159	169	181	192	206
Cheltuieli medii pe gospodarie excluzand colectarea											
	RON/ton	133	142	152	160	173	182	194	206	220	236
Nivelul costurilor											
Casnic urban and rural											
excluzand bunurile finantate	RON/ton	179	193	203	215	231	247	262	276	308	334
costul complet de recuperare	RON/ton	228	242	252	263	278	294	309	322	341	356
Nemenajer	RON/ton	228	242	252	263	278	294	309	322	341	356
Evolutia tarifulor excluzand colectarea (incluzand TVA)											
Gospodarii - urbane	/ton	133	142	152	160	173	182	194	206	220	236
Gospodarii - rurale	/ton	133	142	152	160	173	182	194	206	220	236
Non-casnic, rel. pret cost complet		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Non-casnic	/ton	228	242	252	263	278	294	309	322	341	356
Tariful mediu casnic si noncasnic pentru tratament si depozitare											
	/ton	165	176	186	194	208	220	233	245	261	276
Valoarea medie de facturare (inclusiv TVA)											
Gospodarii - urbane - excluzand colectarea	lei/gosp/an	124	134	144	152	166	177	190	204	219	237
Gospodarii - rurale - excluzand colectarea	lei/gosp/an	36	38	41	44	48	51	55	59	63	68
Gospodarii - mediu ponderat -	lei/gosp/an	78	84	90	95	104	110	119	127	137	148

Anexa C. Planul de crestere al tarifelor de depozitare la CMID

Ani	Lei/tona	Lei/tona	Lei/gosp/an	Lei/gosp/an
	Taxa agenti economici	Taxa persoane fizice	Taxe urban	Taxe rural
2012	147	118	106	30
2013	199	119	108	31
2014	207	123	113	32
2015	218	130	120	34
2016	228	133	124	36
2017	242	142	134	38
2018	252	152	144	41
2019	263	160	152	44
2020	278	173	166	48
2021	294	182	177	51
2022	309	194	190	55
2023	322	206	204	59
2024	341	220	219	63
2025	356	236	237	68
2026	372	248	252	73
2027	392	265	271	78
2028	417	285	294	85
2029	435	305	317	91
2030	454	326	342	98
2031	475	347	367	105
2032	496	366	390	112
2033	520	391	420	121
2034	545	419	454	130
2035	572	442	483	138

Ani	Lei/tona	Lei/tona	Lei/gosp/an	Lei/gosp/an
2036	588	474	522	149
2037	618	509	566	161
2038	651	538	603	171
2039	698	588	703	184

Anexa D. Veniturile CMID (mii lei)

An:	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Venituri din depozitare si tratare										
Eliminare si tratare deseuri urbane	3,550	3,984	4,157	4,412	4,572	4,916	5,297	5,611	6,116	6,499
Eliminare si tratare deseuri rurale	1,119	1,250	1,308	1,393	1,449	1,562	1,687	1,792	1,958	2,083
Eliminare si tratare deseuri ne-domestice	3,081	4,624	4,848	5,147	5,427	5,800	6,086	6,413	6,838	7,295
Venituri totale din eliminare si tratare	7,750	9,858	10,313	10,952	11,448	12,278	13,071	13,816	14,912	15,878
Alte venituri										
Hartie	132	281	301	323	347	372	400	429	461	495
Plastic	216	265	279	294	309	326	343	361	381	401
Metal	231	283	298	314	331	348	367	386	407	429
Sticla	257	382	401	423	446	470	495	521	549	579
Namol	31	64	66	69	71	74	77	160	85	89
Vanzare compost	6	13	15	16	19	21	24	28	32	35
Total alte venituri	874	1,288	1,360	1,438	1,522	1,611	1,706	1,886	1,915	2,028
Total venituri	8,623	11,146	11,673	12,391	12,970	13,888	14,776	15,702	16,827	17,906

An:	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Venituri din depozitare si tratare										
Eliminare si tratare deseuri urbane	7,005	7,492	8,066	8,711	9,259	9,967	10,822	11,674	12,582	13,506
Eliminare si tratare deseuri rurale	2,250	2,412	2,602	2,814	2,996	3,228	3,509	3,789	4,086	4,385
Eliminare si tratare deseuri ne-domestice	7,726	8,128	8,671	9,129	9,621	10,237	10,973	11,545	12,154	12,795
Venituri totale din eliminare si tratare	16,981	18,033	19,339	20,654	21,875	23,432	25,303	27,008	28,822	30,687

An:	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Alte venituri										
Hartie	532	572	615	661	711	765	823	885	953	1,026
Plastic	422	445	469	494	520	548	577	608	640	674
Metal	451	476	501	528	556	585	617	650	684	721
Sticla	610	643	677	714	752	793	835	880	927	977
Namol	93	159	103	108	115	209	133	142	152	163
Vanzare compost	40	44	48	53	58	63	65	66	68	70
Total alte venituri	2,149	2,338	2,413	2,557	2,712	2,963	3,049	3,231	3,425	3,631
Total venituri	19,130	20,371	21,752	23,211	24,587	26,395	28,353	30,239	32,247	34,318

An:	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Venituri din depozitare si tratare								
Eliminare si tratare deseuri urbane	14,357	15,479	16,721	17,779	19,212	20,825	22,187	25,883
Eliminare si tratare deseuri rurale	4,664	5,030	5,433	5,777	6,240	6,758	7,193	7,748
Eliminare si tratare deseuri ne-domestice	13,496	14,260	15,069	15,947	16,553	17,541	18,612	19,387
Venituri totale din eliminare si tratare	32,518	34,768	37,223	39,503	42,004	45,125	47,992	53,017
Alte venituri								
Hartie	1,104	1,189	1,281	1,379	1,486	1,601	1,726	1,811
Plastic	710	748	788	830	874	921	970	1,075
Metal	759	800	842	887	934	984	1,037	1,148
Sticla	1,030	1,085	1,143	1,205	1,270	1,338	1,410	1,527
Namol	175	189	203	324	233	252	273	292
Vanzare compost	72	74	76	78	80	82	84	86
Total alte venituri	3,850	4,084	4,333	4,703	4,877	5,178	5,499	5,939
Total venituri	36,368	38,852	41,556	44,206	46,882	50,303	53,491	58,957

Anexa E. Continutul contractelor de delegare a gestiunii pentru serviciile de salubritate

I - Partea contractuala - clauzele obligatorii, conform art. 30 alin.(14) din Legea nr. 51/2006	
Clauza	Explicatie (exemple si comentarii)
1. Denumirea partilor contractante	<p>Pe de o parte Delegatarul, contractul fiind semnat de catre Judetul Covasna, prin mandatul special primit, in numele si pe seama unitatilor administrativ-teritoriale implicate, in functie de tipul de contract care se incheie;</p> <p>Pe de alta parte, in calitate de Delegat, operatorul care este declarat câstigător al procedurii de licitatie.</p>
2. Obiectul contractului	<p>Printr-un astfel de contract de delegare a gestiunii, Judetul Covasna, acorda operatorului toate sau o parte dintre atributiile si responsabilitatile privind furnizarea serviciului de salubritate (activitatile componente ale serviciului a caror gestiune se deleaga trebuie sa fie expres prevazute), precum si concesiunea infrastructurii aferente (daca exista), respectiv dreptul si obligatia de a administra si de a exploata aceste bunuri.</p> <p>Operatorul va avea, prin urmare, un drept exclusiv de a furniza, pe riscul si pe raspunderea sa, serviciul a carui gestiune i-a fost delegata (sau dupa caz activitatile componente ale acestuia) pe tot cuprinsul ariei de delegare si un drept exclusiv de a folosi bunurile publice necesare in vederea furnizarii serviciului (sau activitatilor respective).</p> <p>Contractul de delegare a gestiunii trebuie sa specifice de asemenea si aria delegarii pentru furnizarea serviciului de catre operator.</p>
3. Durata contractului	<p>Conform art. 32 alin.(3) din legea nr. 51/2006, modificata de O.U.G. nr. 13/2008 "durata unui contract de delegare a gestiunii nu poate fi mai mare de 49 de ani, la stabilirea acesteia luându-se in calcul durata necesara amortizarii investitiilor in sarcina operatorului/operatorului regional. Aceasta durata poate fi prelungita doar o singura data, pentru o perioada care nu poate depasi jumatate din durata initiala, cu conditia ca durata totala sa nu depaseasca 49 de ani."</p> <p>Conform art. 14 alin.(2) din legea nr. 101/2006, cu modificarile si completarile ulterioare, „durata unui contract de delegare a gestiunii nu poate fi mai mare decât durata necesara amortizarii investitiilor, fara a depasi 49 de ani. Aceasta durata nu poate fi prelungita decât in urmatoarele conditii:</p> <p>a) pentru motive de interes general, caz in care durata contractului nu poate fi prelungita cu mai mult de 2 ani;</p>

	<p>b) in cazul in care operatorul, la cererea autoritatii administratiei publice locale si pentru buna executare a serviciului de salubritate, a realizat investitii care nu ar putea fi amortizate in termenul ramas pâna la expirarea contractului initial decât printr-o crestere excesiva a tarifelor si taxelor.”</p>
<p>4. Drepturile si obligatiile partilor contractante</p>	<p>EXEMPLE de drepturi si obligatii ale Delegatarului:</p> <p>Delegatarul va avea urmatoare drepturi, exercitate prin intermediul ADI, dupa caz, conform mandatului acordat acesteia prin statutul sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sa stabileasca programele de reabilitare, extindere si modernizare a bunurilor existente; ▪ sa coordoneze proiectarea si executia lucrarilor tehnico-edilitare, a investitiilor, in scopul realizarii acestora intr-o concepie unitara si corelata cu programele de dezvoltare economico-sociala a localitatilor, de amenajare a teritoriului, urbanism si mediu ▪ sa realizeze investitii de interes comun in domeniul infrastructurii tehnico-edilitare aferenta serviciilor de salubritate si in acest scop sa finanteze lucrarile necesare, precum si sa contracteze si sa garanteze, conform prevederilor legale aplicabile, imprumuturile in vederea finantarii programelor de investitii in infrastructura aferenta serviciilor; ▪ sa inspecteze bunurile concesionate, serviciile si activitatile a caror gestiune a fost delegata, sa verifice gradul de realizare a investitiilor si sa monitorizeze modul in care este satisfacut interesul public, sa monitorizeze indeplinirea obligatiilor contractuale asumate, cu notificarea prealabila a operatorului si in conditiile prevazute de caietul de sarcini si de regulamentul serviciului; ▪ sa-si exprime intentia de a dobândi bunurile de preluare si sa solicite operatorului sa semneze contractul de vânzare-cumparare a acestor bunuri; ▪ sa modifice unilateral partea reglementata a contractului de delegare a gestiunii pentru motive exceptionale ce tin de interesul national sau local, cu posibilitatea pentru operator de a primi o compensatie in caz de rupere a echilibrului contractual ca urmare a acestor modificari; ▪ sa aprobe structura si ajustarea tarifelor, la propunerea operatorului, conform prevederilor legale in vigoare la acel moment, sau dupa caz sa aprobe si sa colecteze taxele locale pentru serviciul de salubritate, conform prevederilor legale in vigoare (in functie de sistemul adoptat: tarife sau taxe locale); ▪ sa rezilieze contractul de delegare a gestiunii daca operatorul nu isi respecta obligatiile asumate prin contract. <p>Delegatarul va avea urmatoarele obligatii, exercitate prin ADI, dupa caz, conform mandatului acordat acesteia prin statutul sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sa elaboreze si sa aprobe regulamentele locale ale serviciilor, in baza regulamentelor cadru, conform legilor in vigoare; ▪ sa aprobe tarifele propuse de operator, conform prevederilor legale si clauzelor contractuale privind tarifele; ▪ sa verifice periodic: <ul style="list-style-type: none"> – calitatea serviciilor furnizate; – indeplinirea indicatorilor de performanta si sa aplice penalitati in cazul neindeplinirii acestora; – mentinerea echilibrului contractual; – asigurarea unor relatii echidistante si echilibrate intre operator si utilizatori;

- respectarea clauzelor privind administrarea, intretinerea si predarea bunurilor publice;
- independenta manageriala a operatorului fata de orice implicare a autoritatilor si insutiilor publice;
- sa predea catre operator la data intrarii in vigoare a prezentului Contract toate bunurile, instalatiile, echipamentele si facilitatile aferente intregii activitati delegate, impreuna cu inventarul existent, libere de orice sarcini pe baza unui proces verbal de predare-primire, anexat la contractul de delegare a gestiunii;
- sa notifice catre partile interesate informatiile privind semnarea contractului de delegare;
- sa faciliteze obtinerea de catre operator a autorizatiilor pentru lucrari si investitii pe terenurile publice si private, conform prevederilor legale in vigoare;
- sa-si asume, pe toata durata contractului de delegare, toate responsabilitatile si obligatiile care rezulta din calitatea sa de proprietar, altele decât cele expres transferate operatorului prin contractul de delegare;
- sa ia toate masurile pentru inlocuirea bunurilor scoase din functiune, astfel încât capacitatea de a furniza serviciile sa fie cel putin constanta pe toata durata contractului;
- sa nu-l tulbure pe operator in exercitiul drepturilor sale ce rezulta din contractul de delegare;
- sa nu modifice unilateral contractul de delegare, cu exceptia situatiilor expres prevazute de lege sau de clauzele contractuale;
- sa notifice operatorului aparitia oricaror imprejurari care pot produce prin antura lor un efect negativ asupra drepturilor operatorului.

Conform art. 107 din **Regulamentul-cadru** al serviciului de salubritate a localitatilor, aprobat prin Ordinul nr. 110/2007 al ANRSC, **operatorii** serviciului de salubritate au urmatoarele **drepturi**:

- sa incaseze contravaloarea serviciului de salubritate prestat/contractat, corespunzator tarifului aprobat de autoritatile administratiei publice locale, determinat in conformitate cu normele metodologice elaborate si aprobate de A.N.R.S.C.; (*comentariu: aceasta prevedere privind tarifele se aplica doar intr-un sistem de tarife, nu si in sistemul de taxe*);
- sa asigure echilibrul contractual pe durata contractului de delegare a gestiunii;
- sa solicite ajustarea tarifului in raport cu evolutia generala a preturilor si tarifelor din economie;
- sa propuna modificarea tarifului aprobat in situatiile de schimbare semnificativa a echilibrului contractual;
- sa aiba exclusivitatea prestarii serviciului de salubritate pentru toti utilizatorii din raza unitatii administrativ-teritoriale pentru care are contract de delegare a gestiunii;
- sa aplice la facturare tarifele aprobate de autoritatea administratiei publice locale;
- sa suspende sau sa limiteze prestarea serviciului, fara plata vreunei penalizari, cu un preaviz de 5 zile lucratoare, daca sumele datorate nu au fost achitate dupa 45 de zile de la primirea facturii;
- sa solicite recuperarea debitelor in instanta.

Conform art. 108 din **Regulamentul-cadru** al serviciului de salubritate a

localitatilor, aprobat prin Ordinul nr. 110/2007 al ANRSC, particularizat la situatia contractelor de delegare a gestiunii incheiate in proiectele finantate prin POS Mediu, **operatorii** serviciului de salubritate au urmatoarele **obligatii**:

- sa tina gestiune separata pentru fiecare activitate in parte, pentru a se putea stabili tarife juste in concordanta cu cheltuielile efectuate;
- sa asigure prestarea serviciului de salubritate conform prevederilor contractuale si cu respectarea prezentului regulament, prescriptiilor, normelor si normativelor tehnice in vigoare;
- sa plateasca despagubiri persoanelor fizice sau juridice pentru prejudiciile provocate din culpa, inclusiv pentru restrictiile impuse detinatorilor de terenuri aflate in perimetrul zonelor de protectie instituite, conform prevederilor legale;
- sa plateasca despagubiri pentru intreruperea nejustificata a prestarii serviciului si sa acorde bonificatii procentuale din valoarea facturii utilizatorilor in cazul prestarii serviciului sub parametrii de calitate si cantitate prevazuti in contractele de prestare;
- sa furnizeze autoritatii administratiei publice locale, respectiv A.N.R.S.C., informatiile solicitate si sa asigure accesul la documentele si documentatiile pe baza carora presteaza serviciul de salubritate, in conditiile legii;
- sa incheie contracte de asigurare pentru pagubele aduse la infrastructura exploatata in desfasurarea activitatilor;
- sa detina toate avizele, acordurile, autorizatiile si licentele necesare prestarii activitatilor specifice serviciului de salubritate, prevazute de legislatia in vigoare;
- sa respecte angajamentele luate prin contractele de prestare a serviciului de salubritate;
- sa presteze serviciul de salubritate la toti utilizatorii din raza unitatii administrativ-teritoriale pentru care are hotarâre de dare in administrare sau contract de delegare a gestiunii, sa colecteze intreaga cantitate de deseuri municipale si sa lase in stare de curatenie spatiul destinat depozitarii recipientelor de pre colectare si domeniul public (*comentariu: clauzele referitoare la activitatile sau aspectele legate de colectare sunt aplicabile doar contractelor prin care se deleaga gestiunea activitatii de colectare*);
- sa doteze punctele de colectare cu recipiente si/sau containere in cantitati suficiente, cu respectarea normelor in vigoare;
- sa respecte indicatorii de performanta stabiliti prin contractul de delegare a gestiunii si precizati in regulamentul serviciului de salubritate, sa imbunatateasca in mod continuu calitatea serviciilor prestate;
- sa aplice metode performante de management care sa conduca la reducerea costurilor specifice de operare;
- sa doteze utilizatorii cu mijloacele necesare pre colectarii selective, in conditiile stabilite de regulamentul serviciului;
- sa verifice starea tehnica a mijloacelor de pre colectare si sa le inlocuiasca pe cele care prezinta defectiuni sau neetanseitati in maximum 24 de ore de la sesizare;
- sa isi extinda anual aria de activitate pentru serviciul de salubritate, pentru a deservi intreaga comunitate a localitatii;
- sa factureze serviciile prestate in conformitate cu procedurile proprii de facturare aprobate de autoritatea competenta, la tarife legal aprobate;
- sa infiinteze activitatea de dispecerat si de inregistrare a reclamatilor, având un program de functionare permanent;
- sa inregistreze toate reclamatile si sesizarile utilizatorilor intr-un registru si sa ia masurile de rezolvare ce se impun. In registru se vor consemna numele, prenumele persoanei care a reclamat si a primit reclamatia, adresa

	<p>reclamantului, data si ora reclamatiei, data si ora rezolvarii, numarul de ordine al reclamatiei care va fi comunicat petentului. La sesizarile scrise operatorul are obligatia sa raspunda in termen de maximum 30 de zile de la inregistrarea acestora;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sa tina evidenta gestiunii deseurilor si sa raporteze periodic autoritatilor competente situatia, conform reglementarilor in vigoare.
5. Investitiile	<p>O astfel de clauza trebuie sa detalieze sarcinile si responsabilitatile partilor in ceea ce priveste programele de investitii, programele de reabilitare, reparatii si inlocuire, precum si conditiile de finantare a acestora.</p> <p>In general, planurile de investitii si planul pentru lucrarile de intretinere, reparatii obisnuite, reparatii planificate, lucrari de inlocuire, atât in ceea ce priveste datele tehnice cât si cele financiare, sunt anexate la contractul de delegare a gestiunii.</p> <p>Clauzele corespunzatoare din contractul de delegare stabilesc doar obligatiile partilor in ceea ce priveste investitiile si fac trimitere la anexa care detalieaza aspectele tehnice si financiare.</p>
6. Conditii de restituire sau repartitie, dupa caz, a bunurilor, la incetarea din orice cauza a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investitiilor realizate	<p>Contractul trebuie sa defineasca cele trei categorii de bunuri de infrastructura aferente serviciului si anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bunurile de retur, care inseamna bunurile publice ce includ terenuri, echipamente si lucrari publice ale unitatilor administrativ-teritoriale având calitatea de delegatar, care exista sau urmeaza sa fie construite, care sunt puse la dispozitia operatorului pe intreaga durata a contractului de delegare; bunurile de retur sunt concesionate operatorului, exclusiv pentru desfasurarea serviciului sau activitatilor a caror gestiune ii este delegata si ramân in proprietatea unitatilor administrativ-teritoriale urmând a fi restituite acestora la incetarea din orice cauza a contractului de delegare si fara vreo despagubire; ▪ bunurile de preluare, care inseamna bunurile achizitionate sau construite de catre operator in scopul exclusiv al furnizarii serviciilor/activitatilor a caror gestiune i-a fost delegata, cu exceptia acelora care intra in categoria bunurilor de retur; bunurile de preluare sunt in proprietatea operatorului si la incetarea contractului de delegare aceste bunuri pot fi transferate unitatilor administrativ-teritoriale la initiativa acestora, in schimbul unei despagubiri pentru operator; ▪ bunurile proprii ale operatorului, care inseamna bunurile ce apartin operatorului, ramânând in proprietate sa la incetarea contractului de delegare cu exceptia cazului in care partile convin altfel.
7. Administrarea patrimoniului public si privat preluat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ patrimoniul public si privat concesionat, incluzând bunurile de retur, care ramân in proprietatea unitatii administrativ-teritoriale; ▪ contractul de delegare va stipula obligatii pentru operator de a efectua lucrarile de intretinere, inlocuire si modernizare, de a incheia contracte de asigurare pentru pagubele care ar putea fi provocate bunurilor de retur.
8. Indicatorii de performanta	<p>Indicatorii de performanta privind cantitatea si calitatea serviciului, precum si metoda de evaluare si cuantificare a acestora, termene si garantii, sunt stabilite in detaliu in caietul de sarcini si in regulamentul serviciului, care sunt anexe la contractul de delegare a gestiunii.</p> <p>Clauza contractuala va face doar trimitere la acesti indicatori si la prevederile unde sunt acestia detaliiati in anexele mentionate.</p>

	In cazul in care unele aspecte nu sunt prevazute de anexe sau trebui sa fie stabilite mai in detaliu, clauzele trebuie sa fie completate in consecinta.
9. Tarifele practicate de operator	Aceasta clauza contractuala ar trebui sa prevada care sunt tarifele ce urmeaza a fi practicate de operator si procedurile de ajustare si de modificare a tarifelor (o formula de calcul poate fi fixata de catre partile contractante)
10. Modul de tarifare si incasare a contravalorii serviciilor furnizate	<p>O astfel de clauza contractuala trebuie sa stipuleze:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ daca operatorul este platit de catre utilizatori sau de catre autoritatile locale; ▪ termenele si modalitatile de plata.
11. Redeventa	<p>Aceasta clauza va fi introdusa in contract doar in situatia in care este adoptat sistemul de tarife platite de catre utilizatori.</p> <p>Operatorul va plati autoritatilor locale redeventa in termenii si conditiile stabilite mai jos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ suma; ▪ conditiile de plata (scadenta, modalitati); ▪ plata redeventei va fi in responsabilitatea exclusiva a operatorului si acesta nu va fi indreptatit sa motiveze prin absenta solicitarii din partea autoritatii locale faptul ca nu a platit la termen redeventa datorata; ▪ suma si conditiile de plata a redeventei pot fi modificate prin acordul partilor conform prevederilor ce reglementeaza modificarea contractului de delegare.
12. Raspunderea contractuala	<p>Contractul va cuprinde clauze privind penalitatile ce urmeaza a fi aplicate oricareia dintre parti in cazul in care aceasta nu respecta sau nu executa obligatiile ce ii incumba conform contractului de delegare</p> <p>Contractul trebuie sa stipuleze in detaliu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ actele sau omisiunile care pot conduce la aplicarea de penalitati contractuale. ▪ formula de calcul a penalitatilor, precum si conditiile in care aceste incalcarile obligatiilor ar duce la rezilierea contractului; ▪ procedurile de notificare si de punere in executare a acestor prevederi privind raspunderea contractuala. <p>In scopul de a garanta executare obligatiilor contractuale de catre operator (indeplinirea indicatorilor de performanta, plata redeventei etc.) acesta va pune la dispozitia delegatarului o garantie. Aceasta clauza trebuie sa stabileasca valoarea garantiei, precum si procedurile de executare a garantiei in cazul in care operatorul nu isi indeplineste obligatiile sale contractuale.</p>
13. "Forta Majora"	<p>Contractul trebuie sa detalieze:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ definitia evenimentului de forta majora ▪ obligatia de notificare a evenimentelor de forta majora de catre fiecare parte afectata ▪ consecintele fortei majore (suspendarea furnizarii serviciilor sau chiar incetarea contractului de delegare);
14. Structura fortei de munca si protectia sociala	<p>Aceasta clauza trebuie sa prevada sau sa faca trimitere la anexele care reglementeaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ numarul de angajati pe categorii, daca operatorul preia angajati de la fostul

a acesteia	operator si programele de restructurare in acest caz; <ul style="list-style-type: none"> ▪ obligatia operatorului de a mentine capacitatea de mâna de lucru in scopul de a-si indeplini obligatiile sale contractuale.
15. Mentinerea echilibrului contractual	Contractul va trebui sa includa clauze privind modificarea contractului, ajustarea obligatiilor financiare, compensatii etc. in aparitiei unei schimbari semnificative in conditiile de executare a contractului fata de conditiile existente la data semnarii contractului.
16. Modificarea contractului	Contractul poate fi modificat prin acordul scris al partilor sau unilateral de catre delegatar insa numai partea reglementara, cu notificarea si justa despagubire prealabila a operatorului.
17. Inetarea contractului inainte de termen	Incetarea contractului inainte de termen poate avea loc in urmatoarele situatii: <ul style="list-style-type: none"> ▪ in caz de reziliere a contractului din culpa operatorului, prin notificarea efectuata de delegatar si cu plata de despagubiri in sarcina operatorului; ▪ in caz de reziliere a contractului din culpa delegatarului, prin notificarea efectuata de operator si cu plata de despagubiri in sarcina delegatarului; ▪ in caz de imposibilitate de a continua executarea contractului datorata fortei majore; ▪ in caz de faliment sau reorganizare judiciara a operatorului; ▪ in cazul rascumpararii contractului de catre delegatar, cu plata unei despagubiri a carei formula de calcul trebuie prevazuta in contract; ▪ prin denuntare unilaterala, de catre delegatar, pentru motive legitime justificate de interesul general local.
18. Alte clauze convenite de parti, dupa caz	Aceste clauze ar trebui sa fie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ preambulul, care explica contextul si temeiul legal pentru atribuirea contractului de delegare a gestiunii; ▪ un prim articol al contractului care defineste anumiti termeni; ▪ articolele care stipuleaza in detaliu modalitatea de monitorizare a executarii contractului de catre ADI in numele si pe seama delegatarului (unitatile administrativ-teritoriale membre implicate), precum si modalitatile de raportare si supraveghere; ▪ repartizarea responsabilitatilor de mediu intre parti; ▪ un articol care sa stabileasca conditiile suspensive pentru intrarea in vigoare a contractului de delegare, daca este cazul; ▪ articole privind notificarile si comunicările dintre parti; ▪ prevederi privind legea aplicabila si solutionarea litigiilor.
II - Partea reglementara - anexele obligatorii, conform art. 30 alin.(13) din legea nr. 51/2006	
1. Caietul de sarcini privind furnizarea serviciului	Elaborat si aprobat de Judetul Covasna, in numele si pe seama unitatilor administrativ-teritoriale membre ADI, cu respectarea Caietului de sarcini cadru al serviciului de salubritate a localitatilor, aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 111/2007.
2. Regulamentul serviciului	Elaborat si aprobat de Judetul Covasna, in numele si pe seama unitatilor administrativ-teritoriale membre ADI, cu respectarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubritate a localitatilor, aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 110/2007.

3. Inventarul bunurilor mobile si imobile, proprietate publica sau privata a unitatilor administrativ-teritoriale aferente serviciului	
4. Procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor mai sus mentionate (la pct. 3)	
III - Alte anexe, astfel cum convin partile (de exemplu: planul de investitii), care sunt obligatorii in cazul in care detaliaza clauze contractuale obligatorii, dar facând parte din partea contractuala a contractului de delegare, nu din partea reglementara.	